

221p

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.

2 որս եղանակք և սոմար Հայոց	1
Շարժական տօնք Հայոց.	2
Շարժական տօնք Յունաց և Ռուսաց.	4—12
Շարժ. տօնք Լատինացւոց	12—13
Օրացոյց Հրէից.	13—14
Օրացոյց Տաճկաց.	15—16
Ցուցակ Կայսերական և եկե- ղեցական տօնից Ռու- սաց, յորս փակին ամե- նայն դատաստանատեղիք և ուսումնարանք.	17—19
Համառոտագրութիւնք.	— 20
Օրացոյց Հայոց.	21—57
Յակոբ Մելիք-Յակոբեան Բաֆֆի. — Կենսագրու- թիւն Հանգերձ վիմա- տիպ Կենդանագրովն	57—76
Ցուցակ վաճառելի գրոց	77—93
Ծանուցումն	94—95
Կարեւոր գիտելիք	— 96

Дозволено Цензурою.
С.-Петербургъ, 1 сентября 1888 г.

1889 թ.

ԳԱՐՈՒՆՆ — ցրտային.

Ա Մ Ա Ռ Ն — անձրևաբեր.

Ա Շ Ո Ւ Ն Ն — բարեխառն.

2 Մ Ե Ռ Ն — ի սկզբան ցըր-

տային եւ տալս միջակ.

Գարնանամուտ ի մարտի 8,

ամառնամուտ ի յունիսի 9,

աշնանամուտ ի սեպտ. 10 եւ

ձմեռնամուտ ի դեկտ. 9.

1) ՀՍՏ ՏՈՄԱՐԻՆ ՄԵՐՈՅ.

Գիր տարւոյն Է 333. 334. 335.

Եօթներեակն. 15

Վերադիրն. 18

Խնկտամներեակն. 9

Տանուտերն. 10

Բուն ձայնքն. 13, 14, 15

Հախակողմեան դատուն են

սկսեալ ի Բուն Բարեկեն-

դանէ :

ՀԱՐԺԱԿԱՆ ՏՕՆԻՔ

և փոքր չնոցին.

Օր Ծն. և Յայտնութեան Ուր.	
Միջոց ուսիք աւուրք . . .	24
Առաջաւորաց բրկ. և Յնդ.	29
Բուն բարեկ. և Փնարվարի	19
ՁԱՅԻԿ, յԱպրիլի	9
ԵՐԵՒՄԱՆ ԽԱՂ, և Մայ.	7
ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՆ, և Մայ.	18
ՀՈԳԵԳԱՆՈՒՍՑ, և Մայ.	23
Ս. ԳՐԻԳՈՐԻ բարեկ. և Յն.	18
ՎԱՐԴԱՎԱՆՈՒ, և Յնդիսի.	16
Միջոց ուսիք շարաթք.	3
ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ, յՕգ.	13
Միջոց ուսիք շարաթք . . .	4
ԽԱՂԱԵՐԱՑ, և Սեպտ.	17
Ս. ԳԵՐԳԱՅ ԲՐԿ, և Սեպ.	24
Միջոց ուսիք շարաթք.	7
ԳԻՒՑ ԽԱՂ, և Հոկտ.	29
ՅԻՆԿԱՅ ԲԱՐԵԿ, և Նոյ.	19
Ս. ՅԱԿՈԲԱՅ ԲՐԿ, և Դեկտ.	10
Միջոց ուսիք աւուրք . . .	14
Օր բրեկ. Ծն. և Յայտն. Ուր.	

ՅՄԱՐԻՆ և ՅՄԱՐԻՆ ՏՕՆ (Ե ԱՄՍԱՄՈՒՑԻ ՀԱՅՈՑ.

Քաղցրի 24 (1338 Թ.) և Յնդ.	1
Արացի 1 և Յունվարի.	8
Մեհկանի 1 և Փնարվարի.	7
Արեգի 1 և Մարտի.	8
Ահեկանի 1 և Մարտի.	7
Մարտի 1 և Մայիսի.	7
Մարգարի 1 և Յունիսի.	6
Հրոտի 1 և Յունիսի.	6
Աւելիացի 1 (5 օր.) յՕգ.	6
Նաւասարդի 1 և Մարտի.	11
1339 Թ. յՕգոստոսի.	11
Հրոտի 1 և Սեպտեմբրի.	10
Սահմի 1 և Հոկտեմբրի.	10
Տրեի 1 և Նոյեմբրի.	9
Քաղցրի 1 և Դեկտեմբրի.	9

ՅՄԱՐԻՆ և ՅՄԱՐԻՆ ՏՕՆ (Ե
ԱՄՍԱՄՈՒՑԻ ՀԱՅՈՑ.

2) ՀԱՅ ՅՈՒՆԱՅ Է ՌՈՒՍԱՅ.

Ցարիբի ստեղծմանէն աշ-
խարհի 7397
Երջանի արեւ. (кругъ сол.) 5
„ լուսնի (вругъ лун.) 6
Եօթներեան (вруцѣлѣто). 6
Ընդդիպեան (индиктъ). 2
Ցարեգիրն (влючевая бук.) С
Աերադիրն (епакта). . . . 12
Ծնունդ Յիսուսի (Рожд.
Христово). Բշ.
Ուտեաց առուրբն (мясо-
ястія) 7 շաբաթ Է 1 օր.
Մսկառ (мясопустъ)
ի փետր. 12
Բուն բարեկենդան (сыро-
пустъ) ի փետր. . . . 19
Քառասուն մանկանցն (40
мучениковъ) 19 մրտի Եշ.
Ալեքսիանսի առն Ա՛ծայ.
(Алексія ч. Б.) ի մրտի
17, ի 4-րդ շաբաթու
Ածի պահոց Ուր.

Աւետույն (Благовѣщеніе)
ի մարտի 25, ի 5-րդ շա-
բաթու պահոց 11.
Զատիկ (Пасха Христова)
յապրիլի 9
Ս. Գէորգ (Георгія) ի 23
յապրիլի Կիր.
Կիսայենտեկանուէ (Пре-
половеніе) ի մայիսի . . . 3
Յովհ. Ա՛ծանի (Іоанна
Богослова) ի մայիսի 8,
ի 5-րդ շաբ. զատիկ . . Բշ.
Համբարձումն (Вознесеніе)
ի մայիսի 18
Հոգեգալուստ (Пятиде-
сятница) ի մայիսի . . . 28
Բարեկենդան առաքելոց
(Петровъ мясопустъ)
ի յունիսի 4
Պահք առաքելոց (Петровъ
постъ) 3 շաբ. Է 3 օր.
Գեորգեւ Պողոս (Петра
и Павла) ի 29 յնիսի Եշ.

ՌՈՒՍԱՑ ԱՆՇԱՐԺ

ԳԼԽԱՒՈՐ ՏՕՆԵՈՂ.

ՅՈՒՆՎԱՐ.

1 Բարողի հայրապետին, 7
Յովհաննու մկրտչին, 17 Ան-
տոնի, 19 Մակարայ, 22 Տի-
մոթէոսի և Անատոլայ, 28
Եփրեմի.

ՓԵՏՐՎԱՐ.

1 Տրիփոնի, 2 Տեառնընդ-
առաջ, 3 Սիմէոնի Ծերուն-
այն և Աննայի մարգարէուհ-
այն, 4 Իսիդորայ և Կիւրղի,
9 Նիկեփորայ և Բագարատայ,
12 Մելիտոսի և Ալեքսանայ,
15 Ոնեսիմոսայ, 16 Պամփիւ-
լիայ և Պորփիրի, 18 Լեո-
նի պապին, 19 Արքիպպայ և
Փիլիմոնի, 22 Եզրիէոսի, 23
Պողիկարպոսի, 24 Գիւտ Գըլ-
խոյ Յովհաննու կարապետին,
25 Տաւաթիոսի եպիսկոպոսին.

ՄԱՐՑ.

1 Եւդոկիայ, 2 Թէոդո-
տեայ և Արսենիոսի, 4 Գերա-
սիմոսի, 9 40 մանկանցն,
13 Նիկեփորայ, 14 Բենեդիկ-
տոսի, 16 Սաբինայ և Պապայ,
25 Աւետուհի, 27 Մատրոնայ
կուսին, 28 Իւարիոնի և Ստե-
փանոսի, 29 Մարկոսի.

ԱՊՐԻԼ.

2 Տիտոսի և Պողիկարպոսի.
3 Նիկեայ, 4 Յովսեփայ և
Պլատոնի, 5 Թէոդուլայ և
Թէոփիլայ, 10 Տերենտիայ և
Պոմպոնիոսի, 12 Վասիլ և
Իսահակայ, 22 Վսեփոլոդ Իշ-
խանին, 23 Ս. Գէորգ, 25
Մարկոսի աւետարանչին, 28
Յասոնի և Սոսիպատրոսի, 30
Յակոբայ առաքելոյն.

ՄԱՅԻՍ.

1 Երեմիայ, 2 Աթանասի,
3 Տիմոթէոսի և Թէոդոսի, 4

Պեղագեայ, 6 Յոբայ, 7 Ե-
րեուսն սրբոյ Խաչին, 8 Յովհ-
աննուածաբանին, 9 Նիկո-
ղայոսի, 12 Եպիփանու, 13
Գլեբրիկոսի, 19 Պատրիկոսի
և Կուռնեկեայ, 21 Կոստան-
դիանոսի եւ Հեղինեայ, 22
Բասիլիսկոսի, 26 Կարպոսի,
29 Թէոդոսիայ Կուսին, 30
Իսահակայ, 31 Երմեայ.

Յ Ո Ւ Ն Ի Ս.

2 Նիկեփորայ, 9 Կիւրղի, 11
Բարթողոմէոսի եւ Բառնաբայ,
13 Ակիւլինեայ, 14 Եղիսէի,
15 Ամովսայ, 21 Յուլիանոսի,
22 Եւսեբեայ, 23 Ագրիպի-
նեայ, 21 Ծննդ. սրբոյն Յով-
հաննու Կարապետին, 25 Փեբ-
րոնեայ Կուսին, 27 Սամսոնի,
29 Պետրոսի եւ Պօղոսի, 30
Երկոտասան առաքելոցն.

Յ Ո Ւ Լ Ի Ս.

1 Կոզմայի եւ Դափանոսի,
2 Գիւտ Հանդերձից Ս. Աս.

սողածածնի, 5 Սերգիոսի, 11
Եւփիմեայ եւ Օլգայի, 13
Գաբրիելի Հրեշտակապետին,
15 Կիրակոսի, Յուդիտայ եւ
Վլադիմիր իշխանին, 16
Աթանաղինեայ եւ Յուլեայ,
17 Մարիանեայ Կուսին, 20
Եղիայի մարդ, 22 Մարիամու
մագդաղինացւոյն, 23 Տրո-
փիմոսի եւ Թէոփիլոսի, 25
Աննայի մօր սուրբ Աստուա-
ծածնի, 26 Պարասեբեայ Կու-
սին, 27 Պանդէոնի, 28
Պրոխորոնի եւ Նիկանուրայ.

Օ Գ Ո Ս Յ Ո Ս.

3 Իսահակայ, 4 Սանկանցն
Եփեսոսի, 6 Վարդապետ, 7
Դոմետեայ, 8 Եմէլիանոսի եւ
Միւռոնի, 9 Մատաթիայ, 10
Լաւրենտիոսի, 13 Մաքսիմոսի,
14 Միքիայ, 15 Վերափոխու-
մըն սուրբ Աստուածածնի, 16
Անձեռագործ պատկերի Փլլիկ-
ին, 19 Անդրէի զօրավարին.

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

1 Միսինի, 4 Բաբելայ, 5
Չաքարիայ եւ Եղիսաբեթի,
6 Միքայելի, 9 Յովակիմայ եւ
Աննայի, 12 Աւտոնոմոսի, 14
Խաչվերաց, 17 Սփիայ եւ
Էրից դատերացն՝ Հաւատոյ,
Յուսոյ եւ Սիւրոյ, 20 Եւստա-
թէոսի, 22 Փոկասու եւ Յով-
նանու, 23 Յղութիւն Յովհ-
նարայետին, 24 Գիւտ պատ-
կերի Ս. Աստուածածնին, 25
Եւփրոսինեայ կուսին, 26
Յովհ. աւետարանչին, 27 Կա-
լիստրատոսի, 28 Խաբիտոնի,
29 Կիրակոսի, 30 Գրիգորի
լուսաւորչին մերոյ.

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

1 Պաշտպանութիւն սուրբ
Աստուածածնի, 2 Կիպրիա-
նոսի եւ Յուստիանեայ, 6 Թով-
մայի առաք., 8 Պեղագայ կու-
սին, 9 Յակոբայ Ալփեայ, 11

Փիլիպպոսի, 14 Նազարիոսի,
18 Ղուկասու աւետարանչին,
20 Արտեմեայ, 22 Հրաշագործ
պատկերի Ս. Աստուածածնին
Խազանու, 23 Յակոբայ առաք.,
25 Մարկիանոսի եւ Մարտի-
րոնի, 26 Դեմետրեայ, 27
Նեկտորի, 28 Տերենտեայ եւ
Նէոնիլայ, 29 Անաստասայ.

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

1 Պողմայի եւ Դամիանոսի,
3 Ալիփսիմեայ եպիսկոպոսին,
8 Միքայելի հրեշտակապե-
տին, 11 Մինասայ եւ Ստեփա-
նիդեայ, 13 Յովհ. ոսկեբերա-
նին, 14 Փիլիպպոսի, 16 Մատ-
թէոսի, 17 Գրիգորի սրանչե-
լագործին, 21 Ընծայուն Ս
Աստուածածնի ի տաճարն,
22 Փիլիմոնի, 24 Կատարի-
նեայ եւ Մերկեռիոսի, 30
Անդրէի նախակոչ առաքե-
լոյն.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

2 Ամբակումայ, 4 Առ-	
վառեայ կուսին, 6 Նիկողո-	
յոսի սքանչելագործին, 7 Ամ-	
բրոսիոսի, 8 Պատապեայ վե-	
12 Սպիրիդոնի, 17 Դանիելի	
մարգ., 18 Սեբաստիանոսի վե-	
21 Յուլիանեայ կուսին, 22	
Անաստասեայ կուսին, 24	
Ճրագալոյց Ծննդեան, 25	
Ծննդ. Յիսուսի, 26 Դաւթի	
մրգ. եւ Յակոբայ առաք., 27	
Ստեփանոսին ախալկային, 31	
Մեղանիայ Հոռովմայեցւոյն	

3) ԱՍՅԼԱՏԻՆԱՑԻՈՑ.

Պուական 532 Մեծի չրջ, 294	
Մարտիրոսագիրն (Lettre du	
Martyrologe) M	
Վիրակագիրն (Let. domin.) F	
Շրջ. արեւ. (Cycle solaire) 22	
Ընդիկտիոնն (Indiction). 2	
Վերադիրն (Epacte) . . 28	

Շրջանն լուսնի, որ է Ոս-	
կեթիւն (Nombre d'or,	
ou cycle de 19 ans) . 9	
70-րդկեր. ի Փետր- Ըստ Ե. Դոմ.	
վարի 17	
Բուն բարեկ., ի Մարտի 3	
Օր մոկերոց, ի Մարտի . 6	
Աւագ լուսնն Լուսնի,	
ՅԱպրիլի 15	
Ջատիկ, ՅԱպրիլի 21	
Համբարձումն ՔՍի, ի Մայ. 30	
Հոգեգալուստ, ի Յունիսի. 9	
Տօն խորհրդոյ Ս. Հաղոր-	
դութեան, ի Յունիսի. 20	
Վիւրակէք զկնի Հոգեգալ. 24	
Առաջին կիր. Գալստեան,	
ի Դեկտեմբերի 1	

4) ՕՐԱՅՈՑՈՑ ՀՐԷԻՑ.

Ցարիք ի ստեղծմանէն	
աշխարհի 5649	
Սեբաթի 11, ի Յունվարի 1	
Ադարի 1, ի Յունվարի. 20	
Վէ Ադարի 1, ի Փետր. 20	
Նիսանի 1, ի Մարտի . 21	

Նիսանի 15, պատէք, յԱպ.	4
» 22, Տօր, օր պա-	
տէքի, յԱպրիլի.	11
Եւրի 1, ի յԱպրիլի.	19
Սիվանի 1, ի Մայիսի.	19
» 6—7, Սաւփօթ	
կամ Պննտեկոստէ	
2 օր, ի Մայիսի	24—25
Թամուզի 1, ի Յունիսի	17
Ոգի 1, ի Յունիսի.	17
— 9 Վորժանունն տա-	
նարին, ի Յունիսի.	25
Իւուլի 1, յՕգոստոսի.	15
Քշեի 1, տարեմուտ 5650	
թ. ի Սեպտեմբերի.	1
» 2, Երկրորդ օր տա-	
րեմուտի, ի Սեպտ.	15
» 10, Քիփուշ, Տօն	
քաւութեան, ի Սեպ.	23
» 15—16 Սուքթօթ,	
Տօն տաղուարահա-	
րաց, ի Սեպտ.	23—29
Խեոուանի 1, ի Հոկտ.	13
Քաաղէի 1, ի Նոյեմբ.	12
Թէքէթի 1, ի Դեկտ.	11
» 21,	31

5) ՕՐԵՑՈՅՑ ՅԱՃԿԵՑ	
Ցարիք ի փախստենէն	
Մէհմէդի.	1306
Զէմաղիւ-Էզզէլի 11, ի	
Յունիարի.	1
Զէմաղիւ-Աւրրի 1, ի Յնդ.	21
— 9, Տնունդ Արու-	
մէքիւրի, ի Յունիարի.	29
Ռէջէրի 1 եւ յիշատակ	
շինութեան տապանին	
Նոյի, ի Փետրվարի.	19
— 4, Խորհրդաւոր գե-	
շեր, ի Փետրվարի.	22
— 29, Գիշեր համ-	
արձման Մէհմէդի յեր-	
կինս, ի Մարտի.	19
Շաբանի 1, ի Մարտի.	21
— 3, Ծնունդ Հուսէի-	
նի, ի Մարտի.	23
15, Գիշեր յայտնու-	
թեան Ղուրանի, յԱպրիլի	4
Ռամազանի 1 (սկիզբն Տօ-	
օրեայ պնջ.) յԱպրիլի	19
— 27, Գաղբը գէջէսի,	
որ է գիշեր ամենակա-	
րողութեան, ի Մայիսի	15

Հէվելի 1, Ի Մայիսի 19

— 7, Մահ Համալի, Ի Մայիսի 25

Ձեզդէի 1, Ի Յունիսի 17

— 5, Հինուլիսի քան

բայի յԱբրահամի, Ի

Յունիսի 21

Ձեզեղէի 1, Ի Յունիսի 17

— 10, Գուրբան բայ

բայի, Ի Յունիսի 26

Մահաբրէի 1 (նոր տարի 1307 թ.) յՕգոստոսի 16

Սեֆերի 1, Ի Սեպտեմբերի 15

Ռեբել-Էվելի 1, Ի Հոկտ. 14

— 12 Մեկուս, որ է

ճնունդ եւ մահ Մահ

Քզի, Ի Հոկտեմբերի 25

Ռեբել-Աբրի 1, Ի Նոյեմ. 13

Ձեմադի-Էվելի 1, Ի Դեկ-

տեմբերի 21

— 20, Ի Դեկտեմբերի 31

ՅՈՒՑԱԿ

Կայսերական եւ եկեղեցական
տօնից Ռուսաց, յորս փակին
ամենայն դատաստանաւորք եւ
նորա իւրաքանչեւ զմեռ

ՅՈՒՆՎԱՐ

1 Կիր. Նոր տարի եւ կա-
շնդ. 6 Ուր. Յայնուլիսի 1

ՓԵՑՐՎԱՐ

2 Գշ. Ցեռունդաւոր. 17 եւ 18
Ուր. եւ Հբ. աւուրք Բուն բա-

րկենդանի. 26 Կիր. Ծնունդ
Վ. Կ. ԱԼԵՔՍԱՆԴՐՈՒ ԱԼԵՔ-

ՍԱՆԴՐՈՎԻՉ.

ՄԱՐՑ.

2 Եւ. Գահակալութիւն Վ.
Կ. ԱԼԵՔՍԱՆԴՐՈՒ ԱԼԵՔՍԱՆ-

ԴՐՈՎԻՉ 25 Հբ. Ուսումն.

ԱՊՐԷԼ.

6, 7 եւ 8 Եւ. Ուր. եւ Հբ.
աւուրք 2 արարանաց շաբա-

213/6

Թու. 9 մինչև 15 աւուրք
Ջատկական շարաթու.

ՄԱՅԻՍ.

6 Հր. Ծնունդ թագաժա-
ռանդ Մեծի իշխանին. 9 Գշ. Դարձ
նշխարաց սրբոյն Նիկողայոսի
Սքանչեւագործին. 15 Բշ. Թա-
գադրութիւն Նոյին կայսերա-
կան Մեծութեանց. ԱԼԵՔՍԱՆ-
ԴԻԻ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐՈՎԻ 2-
ՄԱՐԻԱՅ ՖԻՕԴՈՐՈՎ ՆԱՅ. 18
Եշ. Համբարձումն Բրիտանի.
28—29 Կիր. և Բշ. Երրորդու-
թիւն և Հոգեգալուստ.

ՅՈՒՆԻՍ.

29 Եշ. Ս. Առաքելոցն Պետրոսի
և Պողոսի.

ՅՈՒԼԻՍ.

22 Հր. Անուանկոյութիւն
Վեհ. կայսրուհւոյն.

ՕԳՈՍՏՈՍ.

6 Կիր. Վարդավառ. 15 Գշ.
Վերափոխումն Ս. Աստուածածնի.
29 Գշ. Գլխատուն Յովհաննու.

կարապետին. 30 Դշ. Անուանա-
կոյութիւն Վ. կայսեր ամենայն
Ռուսաց.

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ.

8 Ուր. Ծնունդ Ս. Աստու-
ածածնի. 14 Եշ. Խաչվորաց. 26 Գշ.
Յովհաննու Աստուածաբանին.

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ.

1 Կիր. Պաշտպանութիւն Ս.
Աստուածածնի. 22 Կիր. Հրա-
շարժ. պատկերի Ս. Աստու-
ածածնին թաղանու.

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

14 Գշ. Ծնունդ Վեհ. կայ-
սրուհւոյն ամենայն Ռուսաց. 21
Գշ. Ընծայու Ս. Աստուածածնի
ի տաճարն.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ.

6 Դշ. Նիկողայոսի հայրապե-
տին. 25—27 Բշ. Գշ. և Դշ.
աւուրք Ծննդեան Բրիտանի.

ՀԱՄԱՌՕՏՈՒԹԻՒՆՔ

Ռ. Ե.—Ռուսաց, Յունաց.

Լ.ա.—Լատինացեաց.

Ն.—Նսա նոր տամարին.

Լ.—Օր Լուսնի.

Յճ.—Յաճկաց.

ՀՐ.—Հրէից.

ԵՐԵՒՈՅԹՔ ԼՈՒՍՆԻ.

●—Ծնունդ Լուսնի.

Ս.—Առաջին քառորդ Լուսնի.

☺—Լրումն Լուսնի.

☾—Վերջին քառորդ Լուսնի.

2ԱՅՆԱՑՈՅԹ ՀԱՐԱԿԱՆԻ.

աձ—Առաջին ձայն.

աԿ—Առաջին կողմ.

բձ—Երկրորդ ձայն.

բԿ—Առաջ կողմ.

գձ—Երրորդ ձայն.

գԿ—Վառ ձայն.

դձ—Չորրորդ ձայն.

դԿ—Վերջ.

Նոր տամար.

ՅԼՕՐ.

Օր Լուսնի.

- 13 1 ԿԻՐ. ԳՃ, Գ ՕՐ ԿՆՏ. ԾՆՆԴ. 11
- Ժ ԿԱՂԱՆԴ. 12
- 14 2 ԲԶ. ԴԿ, Դ ՕՐ ԿՆ. ԾՆՆԴ. 12
- 15 3 ԲԶ. ԴՃ, Ե ՕՐ ԿՆ. ԾՆՆԴ. 13
- 16 4 ԳԶ. ԴԿ, Զ ՕՐ ԿՆ. ԾՆՆԴ. 14
- 17 5 ԵԶ. աձ, Ճրագաւորյց ԾՆ. 15
- Լ ՄԿրտումն Եսայի.
- Նսա—Երբեք յերեւելի.
- 18 6 Ժ ՈՐ. աԿ, Ծնունդ Լ 16
- ՄԿՐՑՈՒԹԻՒՆ ԲՐԻՍՑՈ-
- ՍԻ. — Զրոհներ.
- 19 7 Ժ ՇԲ. ԲՃ, Բ ՕՐ ԾՆՆԴ. 17
- Երբեք յերեւելի.
- 20 8 ԿԻՐ. ԲԿ, Գ ՕՐ ԾՆՆԴ. 18
- 21 9 ԲԶ. ԳՃ, Դ ՕՐ ԾՆՆԴ. 19
- 22 10 ԿԻՐ. ԳԿ, Ե ՕՐ ԾՆՆԴ. 20
- 23 11 ԳԶ. ԴՃ, Զ ՕՐ ԾՆՆԴ. 21
- Ը—Սառնամանիք.
- 24 12 ԵԶ. ԴԿ, Ե ՕՐ ԾՆՆԴ. 22

Ն.	ԵՌԵՂԱՐ	Լ.
25 13	Ուր. աձ, շ օր Ծն. և Տօն 28 անուանակոչութեան Տօն	28
26 14	Շա. ահ, Տօն ծննդեան Ս. 24 Յովհաննու կարապետին	24
27 15	Վիր. բձ, Ա զկնի Ծննդ. 25	25
28 16	Բշ. բկ, սրբոցն Պետրոսի 26 Հայրապետին, Ալասայ եպիսկոպոսին և Աբիսո- ղոմայ սարկաւազին.	26
29 17	Գշ. գձ. Ս. Անանի, Տրի- 27 փնի, Պարսամայ և Ուն- փրիսի ճգնաւորացն.	27
30 18	Դշ. գկ, պահ.բ. 28	28
31 19	Եշ. դձ, սրբոցն Թէոդոսի 29 Թագաւորին և մանկանցն Եփեսոսի.	29
1 20	Ուր. դկ, պահ.բ. — Լտ. 30 ՓԵՏՐՈՒԱՐ.	30
2 21	● — Յրտաշունչ հոգմուհի. 01 Շա. աձ, Ս. Աթանասի և 1 Վերդի Հայրապետացն. 05	1
3 22	Վիր. ահ, Բ զկնի Ծննդ. 2 2	2
4 23	Բշ. բձ, Ս. Վերակոսի և Տօր 3 նորա Յղղկոսայ եւ Գոր- 3 դիոսի, Պողոթանի և Գրի- 3 գօրիսի. 31	3

Ն.	ԵՌԵՂԱՐ	Լ.
5 24	Գշ. բկ, Սրբոցն Վահանայ 4 գողթնացւոյն, Եւգինեայ կուսին և հօր նորա Փի- լիպպոսի և Տօրն Վղղեայ, և երկուց եղբարցն՝ Սեր- գեայ և Ապիտոնի, և եր- կուց ներքինեացն	4
6 25	Դշ. գձ, պահ.բ. 5	5
7 26	Եշ. գկ. Ս. Եւգինէոսի, 6 Մակարիոսի, Վաղերիոսի, Կանդիտոսի և Աւկիղառայ	6
8 27	Ուր. դձ, պահ.բ. 7	7
9 28	Ս — Չիւն եւ ցուրտ 7 Շա. դկ, Ս. Գրիգորի ա"ճա- 8 բանին.	8
10 29	Վիր. աձ, Գ զկնի Ծննդ. 9 Բարեկենդան Առաջաւորի պահոց.	9
11 30	Բշ. ահ, — օր պահոց Առա- 10 ջաւորաց.	10
12 31	Գշ. բձ, Բ օր պահ. Առաջ- 11 ճաւորաց.	11

ՄԱՐԿՈՍ

28 ՕՐ.

- 13 1 ԴՆ. ԲԿ, Է ՕՐ. ՎՇ. ԸՇՈՎ. 12
 14 2 ԵՆ. ԴՃ, Է ՕՐ. ՎՇ. ԸՇՈՎ. 13
 15 3 Ուր. ԳԿ, Է ՕՐ. ՎՇ. ԸՇՈՎ. 14
 և յիշատակ Յոշնանու մար-
 դարէին.
- ⊕ — Յրտային և չոր.
- 16 4 ՇԲ. ԴՃ, Ս. Սարգսի զօ- 15
 բավարին և որդւոյ նորա
 Մարտիրոսին և չորեքտա-
 ան զինուորացի.
- 17 5 ⊕ Կիր. ԴԿ. Զ զինի Ծն. 16
 18 6 ԲՆ. աՃ. Ս. Ատովմանց զօ- 17
 բավարացն և Մարկոսի
 եպիսկոպոսին, Պիոնի քա-
 ճանային, Կիւրղի և Բե-
 նիամինի սարկաւագացն և
 օրբոց վկայիցն՝ Աբղլմանէի,
 Որմզդանայ և Սայենի.

ՓԵՏՐՎԱՐ

Լ.

- 19 7 ԴՆ. աԿ, Ս. Սուքիասեանց 18
 վկայիցն.
- 20 8 ԴՆ. ԲՃ, պահ. 19
 11 9 ԵՆ. ԲԿ, Ս. Ոսկեանց ք- 20
 ճանայից.
- 22 10 Ուր. ԳՃ, պահ. 21
 — Հարաւային քամիներ.
- 23 11 ՇԲ. ԳԿ, Ս. Սահակայ Պար- 22
 թեւի հայրապետին մերոյ.
- 24 12 Ժ Կիր. ԴՃ. Ե զինի Ծն. 28
 25 13 ԴՆ. ԴԿ, Ս. Ղեւոնդեանց 24
 քահանայից.
- 26 14 Ժ ԴՆ. աՃ, ՏԵԱՌՆ- 25
 ԸՆԴԱՌԱՋ.
- 27 15 ԴՆ. աԿ, պահ. 26
 28 16 ԵՆ. ԲՃ, Ս. Վարդանանց 27
 զօրավարացն մերոց՝ 1036
 վկայիցն, որք կատարեցան
 ի ձեռն պատերազմին. Ժ
 Տօն Ողբային.
- 1 17 Ուր. ԲԿ, պահ. — Լտ. 28
 ՄԱՐՏ.
- 2 18 ՇԲ. ԳՃ. Կոստանդնուպոլ- 29
 սոյ սուրբ Ժողովոյն 150
 հայրապետացն. (Յերեկո-
 յին ծածկի սեղանն վա-

Ե.

ՓԵՏՐԱՆՐ

Լ.

բազուրաւ՝ ի յիշատակ ար-
ասքանանն Ադամայ ի Դը
բախտէն).

● — Զովարար հողմունք.

3 19 Կիր. ԴԿ, Բուռ բարեկեն-
դան.

4 20 Բշ. աձ, Խ օր մեծի պէջ. 2

5 21 Դշ. աԿ, Բ օր մ. պէջ. 3

6 22 Դշ. մձ, Գ օր մ. պէջ. 4

7 23 Եշ. ԲԿ, Դ օր մ. պէջ. 5

8 24 Ուր. գձ, Ե օր մ. պէջ. 6

9 25 Շր. գԿ, Զ օր մ. պէջ. և 7

Ս Թէոդորոսի զօրավարին.

՝ — Բարեխանն.

10 26 Կիր. Դձ, Բ քառասնորդ. պ. 8

11 27 Բշ. ԴԿ, Ե օր մ. պէջ. 9

12 28 Դշ. աձ, Բ օր մ. պէջ. 10

Ե.

ՄԱՐՏ

Լ.

31 ՕՐ

13 1 Դշ. աԿ, Դ օր մ. պէջ. 11

14 2 Եշ. ԲԿ, Ե օր մ. պէջ. 12

15 3 Ուր. ԳԿ, Զ օր մ. պէջ. 13

16 4 Շր. ԴԿ, Զ օր մ. պ. և Ս. 14

Կիրոզի եղմի հյրպտին, և
միւս Կիրոզի եպոսին., և
մօր նորա Աննայի.

Ⓢ — Ամպամած և ցուրտ.

17 5 Կիր. ԳԿ, Գ քառասնորդ. 15
դաց պահոց. Անառակին.

18 6 Բշ. Դձ, Դ օր մեծի պէջ. 16

19 7 Դշ. ԴԿ, Ե օր մ. պէջ. 17

20 8 Դշ. աձ, Զ օր մ. պէջ. 18

21 9 Եշ. աԿ, Զ օր մ. պէջ. 19

22 10 Ուր. ԳԿ, Զ օր մ. պէջ. 20

23 11 Շր. ԲԿ, Զ օր մեծի պէջ. 21

և արդի Յովհաննու եղմի
հյրպտին. և արց հյրպտին.

ՄԱՐՏ

Լ

Մերոց Յովհանն. օձնեցւոյն,
Յովհաննու որոտնեցւոյն և
Գրիգորի տաթեացւոյն.

Շ — Յրաաշուհի հողմունք.

24 12 Կիր. դձ, Դ քառասոր. 22
դաց պահոց. Յնտեմին.

25 13 Բշ. ԳԿ, ԻԲ օր մ. պհց. 23

26 14 Գշ. ԳԴ, ԻԲ օր մ. պհ. 24

27 15 Դշ. ԴԿ, ԻԴ օր մ. պհ. 25

28 16 Եշ. աձ, ԻԵ օր մ. պհ. 26

29 17 Ուր. աԿ, ԻԶ օր մ. պհ. 27

30 18 Շբ. բձ, ԻԶ օր մ. պ. և Ս. 28

Մանկանցն քառասորից, որք
ի Սերաստիա կատարեցան.

31 19 Կիր. բԿ, Ե քառասոր. պհց. 29

Դատաւորին.

1 20 Բշ. ԳԴ, ԻԶ օր մ. պհց. — 30

Լտ. ԱՊՐԻԼ.

● — Բարեխառն.

2 21 Գշ. ԳԿ, Լ օր մ. պհց. 1

3 22 Դշ. ԳԴ, Լ օր մ. պհ. 2

4 23 Եշ. ԳԿ, ԼԲ օր մ. պհց. 3

5 24 Ուր. աձ, ԼԴ օր մ. պհ. 4

6 25 Շբ. աԿ, ԼԶ օր մ. պհ. 5

և Ս. Գրիգորի լուսաւորչին
Մերոյ մուտն ի վերապն.

ՄԱՐՏ

Լ

7 26 Կիր. բձ, Զ քառասոր. 6

պհց. Դաւթան.

8 27 Բշ. բԿ, ԼԶ օր մ. պհց. 7

Շ — Սպարաւ հողմունք.

9 28 Գշ. ԳԴ, ԼԷ օր մ. պհ. 8

10 29 Դշ. ԳԿ, ԼԷ օր մ. պհց. 9

11 30 Եշ. ԳԴ, ԼԶ օր մ. պհց. 10

12 31 Ուր. ԴԿ, ԻԶ օր մ. պհց. 11

30 օր.

13 1 Շբ. աձ, Խ օր մ. պ. և 12

Յնտեմին քառասորից.

14 2 Կիր. աԿ, ԾԱԿԵԱԶՈՐԻ. 13

15 3 Աւագ Բշ. բձ. 14

☺ — Բարեխառն.

16 4 Աւագ Գշ. բԿ, Յեւատա 15

առան կուսանաց.

Ն.	ԱՊՐԻԼ	Լ.
17	5 Աւագ Դշ. դձ.	16
18	6 Ժ Աւագ Եշ. դկ, Տօն ա- մենասուրբ Հաղորդութեան և յիշատակ Ռոմանուային	17
19	7 Ժ Աւագ Ուր. դձ, ԱԻԵ- ՏՈՒՄՆ և Յիշատակ Չաբ- չարանաց, Խաչ և Թաղ- ման Ցեառն Վարդ Յիսուսի Քրիստոսի.	18
20	8 Ժ Աւագ Շաբ. դկ, Ճրա- գալոյց զատկի. — Նաւախ- դիտ յԵրեմիային.	19
21	9 ԴԴԴ ԱԿ. Կիր. աձ, ՋԱՏԻԿ և Յ. և Ռ. Ուտիք է մեզ անմիջոց մինչև ցՀամ- բարձունք.	20
22	10 Ժ Բշ. ազ, Բ օր զատկի. — Յիշատակ մեռելոց.	21
	Շ — Փոփոխական.	
23	11 Ժ Դշ. բձ, Գ օր զատկի.	22
24	12 Դշ. բզ, Դ օր զատկի.	23
25	13 Եշ. դձ, Ե օր զատկի.	24
26	14 Ուր. դկ, Ղ օր զատկի.	25
27	15 Շաբ. դձ, Ե օր զատ. և Յի- շատակ գլխատման սրբոյն Յովհաննու Մկրտչին.	26

Ն.	ԱՊՐԻԼ	Լ.
28	16 Բկ. Նոր Կիր. դկ, Կրկնա- զատկի.	27
29	17 Բշ. աձ, Բ օր յինանց.	28
30	18 Գշ. ազ, Ե օր յինանց.	29
	● — Որոտունն եւ աճարե.	
1	19 Դշ. բձ, Ժ օր յինանց.	1
2	20 Եշ. բզ, Ժ օր յինանց.	2
3	21 Ուր. դձ, Ժ օր յինանց.	3
4	22 Շաբ. դկ, Ժ օր յինանց.	4
5	23 Գկ. Կիր. դձ, Աշխարհա- մատրան, որ է Կանաչ Կիր.	5
6	24 Բշ. դկ, Ե օր յինանց.	6
7	25 Գշ. աձ, Ժ օր յինանց.	7
	Ս — Թաց հղանակ.	
8	26 Դշ. ազ, Ե օր յինանց.	8
9	27 Եշ. բձ, Ե օր յինանց.	9
10	28 Ուր. բզ, Ե օր յինանց.	10
11	29 Շաբ. դձ, Ե օր յինանց.	11
12	30 ԵԿ. Կիր. դկ, Չորրորդ օր և Կարմիր Կիր. —	12

Երբ տոմար.

Օր Լուսին.

31 Օր.

13	1	Բշ. դձ, Էք օր յինանց.	13
14	2	Գշ. դձ, Էք օր յինանց.	14
		☺ — Զովարար հողմունք.	
15	3	Դշ. աձ, Էք օր յինանց. —	15
		Սկսողականություն.	
16	4	Եշ. աձ, Էք օր յինանց.	16
17	5	Ուր. բձ, Էք օր յինանց.	17
18	6	Շբ. բձ, Էք օր յինանց.	18
19	7	Եկ. զձ, 8 Օր	19
		Երբեմն Ս. ԽԱՂԻՆ.	
20	8	Բշ. դձ, Լ օր յինանց.	20
21	9	Գշ. դձ, Լ օր յինանց.	21
		☾ — Ցեղ տեղ անձրեւ.	
22	10	Դշ. դձ, Լք օր յինանց.	22
23	11	Եշ. աձ, Լք օր յինանց.	23
24	12	Ուր. աձ, Լք օր յինանց.	24
25	13	Շբ. բձ, Լք օր յինանց.	25
26	14	Զկ. զկ. բձ, զկ. զկ.	26

Երբ

ՄԱՅԻՍ

Լ.

27	15	Բշ. դձ, Լք օր յինանց.	27
28	16	Գշ. դձ, Լք օր յինանց.	28
29	17	Դշ. դձ, Լք օր յինանց.	29
30	18	Ժ. Եկ, Էք օր յինանց.	30
		ԲԱՐՁՈՒՄՆ ԲԵՐՍՈՒՄ.	
		● — Փոփոխական.	
31	19	Ուր. աձ, Էք օր յին. պհ.	1
	20	Շբ. աձ, Էք օր յինանց. —	2
		Լ. ԾՈՒՆԻՍ.	
2	21	Եկ. Եկ. Եկ. Եկ. Եկ. Եկ.	3
		Երկրորդ Ծաղկազարդ.	
3	22	Բշ. բձ, Էք օր յինանց.	4
4	23	Գշ. դձ, Էք օր յին.	5
5	24	Դշ. դձ, Էք օր յին. պհ.	6
6	25	Եշ. դձ, Էք օր յին.	7
		☾ — Ցեղ տեղ անձրեւ.	
7	26	Ուր. դձ, Էք օր յին. պհ.	8
8	27	Շբ. աձ, Էք օր յին.	9
9	28	Եկ. աձ, ՀՈՒԵԴՄԱՆՈՒՄ.	10
		Պենտեկոստե. — Բարեկեն.	
		Դան Երկրական պհ.	
10	29	Բշ. բձ, Էք օր հոգ. պհ.	11
11	30	Գշ. բձ, Էք օր հոգ. պհ.	12
12	31	Դշ. դձ, Էք օր հոգ. պհ.	13

30 ՕՐ.

- 13 1 Եւ. ԳԿ, Ի ՕՐ ՀՈԳ. ԿՏ. 14
 ⑦ — Բարեխառն.
 14 2 Ուր. ԴՃ, Ղ ՕՐ ՀՈԳ. ԿՏ. 15
 15 3 ՇԲ. ԳԿ, Ի ՕՐ ՀՈԳ. 16
 16 4 Կիր. աճ, Ա Կիր. յարու- 17
 թեան, եւ յշակ. Եղիայ
 մարգ. — Առաջին պոսկ,
 Հարսանիք լինին.
 17 5 Բշ. աԿ, Ս. Կուսանացն 18
 Հռիփսիմեանց.
 18 6 Գշ. բճ, Ս. Կուսանացն 19
 Գայիանեանց.
 19 7 Դշ. բԿ, պահ. 20
 20 8 Եւ. ԳՃ, Ս. Յովհաննու 21
 կրպտին եւ Աթանազիոսեայ
 եպիսկոպոսին.
 ① — Անձրեաբեր Հողմունք.

ՅՈՒՆԻՍ

- 21 9 Ուր. ԳԿ, պահ. 22
 22 10 Դ. ՇԲ. ԴՃ, Ս. Գրիգորի 23
 ԼՈՒՍԱՆՈՐԶԻՆ մերոյ ելն
 Ի վերապէն.
 23 11 Կիր. ԴԿ, Բ ՂԿԻ 24
 Գեղարտեան. 80 Ն ԿԱ-
 ԹՈՂԻԿԻ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
 ՍՐԲՈՅ ԵՂՄԻԱԾՆԻ, ՉՈՐ
 Կարգեաց Ս. Գրիգոր Լու-
 սաւորիչն մեր՝ յեղանելն
 Ի վերապէն.
 24 12 Բշ. աճ, Ս. մանկ. բեթ- 25
 ղեհեմի Ակակիոսի վկային
 Մովկիմայ քահանային և
 Կողորատիոսի ղինաւորին.
 25 13 Գշ. աԿ, Ս. Կուսանացն 26
 Նուենայ և Մանեայ.
 26 14 Դշ. բճ, պահ. 27
 27 15 Եւ. բԿ, Ս. Եղիանացն՝ Սա- 28
 հակայ և Յովսեփայ, եւ Ս.
 վկ. Սարգսի եւ Բաբոսի.
 28 16 Ուր. ԳՃ, պահ. 29
 ● — Ախորժ եղանակ.
 29 17 ՇԲ. ԳԿ, Ս. Ներսէսի մեծի 1
 Հյրպտին մերոյ եւ Խաղայ
 եպիսկոպոսին.

Ն.	ՅՈՒՆԻՍ	Լ.
30	18 Կիր. Դձ. Գ զկնի Հոգ.— Բարեկենդան Լուսաւորչի պահոց.	2
1	19 Բշ. ԴԿ. պահ. Ս. Եպի- փանուն կիպրացւոյն, Բա- բելայ հայրապետին և երից աշակերտաց նորին.— Լու. ՅՈՒՆԻՍ.	3
2	20 Դշ. աձ, պահ. Ս. Կոս- տանդինոսի Թագաւորին և յօր նորա Հեղինայ.	4
3	21 Դշ. աԿ, պահ.	5
4	22 Եշ. բձ, պհ. Ս. Թեոդի- տոնի գաղատացւոյն, Թա- լիկայ բժշկին, և 7 կու- սանացն՝ որք յԱնկիւրիա կթաւրեցան.	6
5	23 Ուր. բԿ, պհ.	7
Ս	— Զովարար հոգմունք.	
6	24 Ժ Շբ. Դձ, ԳԻԻՑ ՆԸՇ. ԽԱՐԱՑ Ս. Գրիգորի Լու- սաւորչին մերոյ.	8
7	25 Կիր. ԳԿ, Դ զկնի Հոգե- գալստեան.	9
8	26 Բշ. Դձ, Ս. ՎԿ. Անտոնի- նոսի, Թեոփիլոսի, Անիք- տոսի եւ Փոտինոսի.	10

Ն.	ՅՈՒՆԻՍ	Լ.
9	27 Գշ. ԴԿ. Ս. Դանիելի մեղ և երից մանկանցն.	11
10	28 Դշ. աձ, պհ. բա.	12
11	29 Եշ. աԿ, Ս. Թարգմանչացն մերոց Սահակ և Մեդրոք	13
12	30 Ուր. բձ, պահ. —	14
Ս	— Բարեխառն.	
		
	31 Օր.	
13	1 Շբ. բԿ, Ս Տրդատայ Թա- գաւորին մերոյ, և Ալիէն տիկնոսին և խոսրովի խոյն.	15
14	2 Կիր. Դձ, Ե, զկնի Հոգե- գալստեան, ԳԻԻՑ ՏՓՈՑ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ	16
15	3 Բշ. ԴԿ. Ս. Կալիստորատոսի և 49 ՎԿ. և Ղանկիանոսի բահանային.	17

Ե.	ՅՈՒՂԻՍ	Լ.
16	4 ԳԶ. ԴՃ. Ս. Զաքարիայ մրգ.	18
17	5 ԴԶ. ԴԿ. պահ.բ.	19
18	6 ԵԶ. աձ. Ս. Եղիսեկ մար.	20
	Գարեկին.	
19	7 Ուր. աղ. պահ.բ.	21
	— Զաքարիայ.	
20	8 ՇԲ. ըձ. Ս. Երկոտասան	22
	առաքելոցն քրիստոսի և	
	Ս. Պօղոսի երեքտասան ե-	
	րորդ առաքելոյն.	
21	9 Կեր. բկ. Զ զկնի Հոգե-	23
	դաշտեան. — Բարեկեն-	
	դան Սաղաւմառի պհց.	
22	10 ԲԶ. գձ. — Բ. պհց. վարդ.	24
23	11 ԴԶ. ԴԿ. Բ Ե պհց. վարդ.	25
24	12 ԴԶ. ԴՃ. Բ Ե պհց. վարդ.	26
25	13 ԵԶ. ԴԿ. Բ Ե պհց. վարդ.	27
26	14 Ուր. աձ. Ե Ե պհց. վարդ.	28
27	15 ՇԲ. պկ. Յիշակ. տապա-	29
	նակին Հնոյ և պօս նորոյս	
	Ս. Եկեղեցւոյ. Նաւակատիկ.	
	— Փոփոխական.	
28	16 Կեր. բձ. ՎԱՐԴԱՎԱՐ.	30
29	17 ԲԶ. բկ. Բ Ե վարդ.	3
	— Յիշատակ մեռելոց.	
30	18 ԳԶ. ԴՃ. Բ Ե վարդ.	2
31	19 ԴԶ. ԴԿ. պահ.բ.	1

Ե.	ՅՈՒՂԻՍ	Լ.
1	20 ԵԶ. ԴՃ. Ս. Եսայեայ մրգ.	4
	— Լ. ՕԳՈՍՏՈՍ	
2	21 Ուր. ԴԿ. պհց.	5
3	22 ՇԲ. աձ. Ս. Թադէոսի	6
	առաքելոյն մերոյ և Սան-	
	դրլստոյ կուսին.	
4	23 Կեր. աղ. Բ զկնի վարդ.	7
	— Տեղ տեղ անձրե.	
5	24 ԲԶ. ըձ. Ս. Կիպրիանոսի	8
	Եպ'սին և 45 ՎԿ. և Երբոց	
	կուսանացն Յուստինեայ,	
	Եւփիմեայ և քրիստինեայ.	
6	25 ԴԶ. բկ. Ս. Աթանազի-	9
	նեայ Եպ'սին և տառն աշա-	
	կերտացն և Հինդ Վկայիցն.	
7	26 ԴԶ. գձ. պահ.բ.	10
8	27 ԵԶ. ԴԿ. Ս. Նախահարցն	11
	Աշամայ, Աբելի, Սեթայ,	
	Ենովթայ, Ենովթայ, Նոյի,	
	Մեղքիսեդեկի, Աբրահա-	
	մու, Իսահակայ, Յակովբայ,	
	Յովսեփայ, Մովսեսի, Ա-	
	հարոնի, Եղիազարու, Յե-	
	սուայ, Սամուելի, Սամսոնի,	
	Յեփթայեայ, Բարակայ,	
	Գեդէոնի և այլոց Երբոց	
	նախահարց.	

ՅՈՒԼԻՍ

- 9 28 Ուր. դձ. պահք. 12
10 29 Շբ. գկ. Ս. որդւոց և թո- 13
ւանց Ս. Գրիգորի Լու-
սաւորչին մերոյ՝ Արիստա-
կիսի, Արթանիսի, Յուս-
կան, Գրիգորիսի և Դա-
նիելի.
11 30 Վիր. աձ, Գ զկնի վարդ. 14
☺ — Բարեխառն.
12 31 Բշ. ազ, Ս. Մակարայե. 15
ցւոցն՝ Եղիազարու քահա-
նային, և Շամուենայ և
Եօթն որդւոց նորին.

31 օր.

- 13 1 Գշ. բձ, Ս. Երկոտառան 16
մարգարէիդն՝ Ուլանայ, Ա-
մովսայ, Միքիայ, Յովե-
լիայ, Արդիու, Նաւումայ,

ՕԳՈՍՏՈՍ

- Ամբակումայ, Յովնանու,
Սոփոնեայ, Անգեայ, Զա-
քարիայ և Մաղաքիայ.
14 2 Դշ. բզ, պահք. 17
15 3 Եշ. գձ. Ս. Սոփիայ և Երեց 18
դատերացն՝ Պիատիսի, Եւ-
պիսի և Ագապի.
16 4 Ուր. գկ, պահք 19
17 5 Շբ. գձ, Եփեսոսի Ս. Ժողո- 20
վոյն 200 հայրապետացն.
18 6 Վիր. Գկ, Բ զկնի վարդ. 21
— Բարեկենդան Ս. Աս-
տուածածնի պահոց.
19 7 Բշ. աձ, օր պհ. Ա՞ծնի. 22
☾ — Տեղ տեղ կարկտայտուն
անձրեւ.
20 8 Գշ. ազ, Բ օր պհ. Ա՞ծնի. 23
21 9 Դշ. բձ, Գ օր պհ. Ա՞ծնի. 24
22 10 Եշ. բզ, Դ օր պհ. Ա՞ծնի. 25
23 11 Ուր. գձ, Ե օր պհ. Ա՞ծնի. 26
24 12 Շբ. գկ, Տօն Շողակաթի. 27
Ս. Էջմիածնի. Նաւախաթի.
25 13 Վիր. Գձ, Վերսփոռի Ս. 28
սուրբ Աստուածածնի. —
Հատ տոմարին մերոյ Նա-
ւասարդ եւ տարեմուտ
1334 թ.

Ն.	ՕԳՈՍՏՈՍ	Լ.
26	14 Ի ԲԶ. ԴԿ, Բ. օր վեր. — Յիշատակ մեռելոց.	29
●	— Բարեխառն.	
27	15 ԳԶ. աձ, Գ. օր վերափոխ.	1
28	16 ԴԶ. աԿ, Դ. օր վեր. պհք.	2
29	17 ԵԶ. բձ, Ե. օր վեր.	3
30	18 Ուր. բԿ, Կ. օր վեր. պհք.	4
31	19 Շբ. գձ, Ե. օր վերափ.	5
1	20 Կիր. ԴԿ, Ը. օր վերափ. — Լա. ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ.	6
2	21 ԲԶ. Դձ, Բ. օր վերափ.	7
Ս	— Ամպամած առուրք.	
3	22 ԴԶ. ԴԿ, Ս. Յովակիմայ և Աննայի ծնողաց Ս. Ա՛ծձնի և Կանանցն իւղաբերից.	8
4	23 ԴԶ. աձ, պահք.	9
5	24 ԵԶ. աԿ, Ս. Երեմիայ մրդ.	10
6	25 Ուր. բձ, պահք.	11
7	26 Շբ. բԿ, Ս. Թովմայի առաք.	12
8	27 Կիր. գձ, Գ. զինի վերափ. ԳԻՒՏ ԳՕՏԻՈՅ Ս. ԱՍ- ՏՈՒԱԾԱԾԱՒ.	13
9	28 ԲԶ. ԴԿ, Ս. Ստեփանոսի ուշնեղոյն, եւ ՎԿ. Գոհա- բինայ, Ծափնդոսի, Տիւ- բիկոսի եւ Ռատրիկոսի.	14

Ն.	ՕԳՈՍՏՈՍ	Լ.
☺	— Զուարճալի.	
10	29 ԴԶ. Դձ, Ս. մարգարէիցն Եղեկիելի, Եղրի և Զաքա- րիայ հօրն Յովհ. մկրտչի.	15
11	30 ԴԶ. ԴԿ, պհք.	16
12	31 ԵԶ. աձ, Ս. Յովհաննու Կա- րապետին և Յորայ արդար.	17
		
ՍԵՊՏԵՄԵՐ 30 օր.		
13	1 Ուր. աԿ, պահք.	18
14	2 Շբ. բձ, Ս. առաք. Յակով- բայ եւ Շմաւոնի.	19
15	3 Կիր. բԿ, Դ. զինի վերափ.	20
16	4 ԲԶ. գձ, Ս. Անդրէի զօ- րավարին և բանակի ճորին, եւ Կալինիկոսի եւ Դո- մետայ վկայիցն.	21
Ը	— Ցրտային.	

Ն.	ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ	Լ.
17	5 ԳԶ. ԳԿ, Ս. Անդրիանոսի եւ Կնոզն Անատոլայ եւ Թեոդորոսի եւ Ելեւթիւ- րոսի վկայեցն.	22
18	6 ԴԶ. ԴՃ, պահ. ք.	23
19	7 ԵԶ. ԳԿ, Ս. Աբրահամու եւ Խորենայ, եւ անարծաթ- բժշկացն Կոզմայի եւ Դա- մանոսի, եւ Աստուածա- ծաարայ վկային.	24
20	8 Ի Ուր. աձ, պհ. Ծնունդ Ս. Մ"ՃՃնի ի յԱննայէ.	25
21	9 ՇՐ. աԿ, Նիկիոյ սուրբ Ժո- ղովոյն 318 հայրապետացն.	26
22	10 Կիր. բձ Ե զԿնի վերափ. — Բարեկ. Ս. Խաչի պհց.	27
23	11 ԲԶ. բԿ, — օր պհ. Խաչի.	28
24	12 ԴԶ. ԴՃ, ք օր պհ. Խաչի.	29
25	13 ԴԶ. ԳԿ, ք օր պհ. Խաչի.	30
	● — Բարեխառն.	
26	14 ԵԶ. ԴՃ, Դ օր պհ. Խաչի.	1
27	15 Ուր. ԳԿ, Ե օր պհ. Խաչի.	2
28	16 ՇՐ. աձ, Տօն Եկեղեցւոյ ի Նաւակատիս Ս. Խաչին. — Նաւակատիք.	3
29	17 Կիր. աԿ, ԽԱԶՎ ԵՐԱՑ.	4

Ն.	ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ	Լ.
30	18 Ի ԲԶ. բձ, Տօն Խաչի.— Յիշատակ մեռելոց.	5
1	19 ԴԶ. բԿ, Տօն Եկեղեցւոյ. — Լա. ՀՈՎՏԵՄԲԵՐ.	6
2	20 ԴԶ. ԴՃ, պհ. Տօն Եկեղեցւոյ. — Փոփոխական.	7
3	21 ԵԶ. ԳԿ, Տօն Եկեղեցւոյ.	8
4	22 Ուր. ԴՃ, պհ. Տօն Խաչի.	9
5	23 ՇՐ. ԳԿ, Տօն Խաչի.	10
6	24 Կիր. աձ, Բ զԿնի Խաչի.— Բարեկ. Վարդգայ Ս. Խաչին	11
7	25 ԲԶ. աԿ, պհ. Ս. Մամա- սայ, Փիլիկտիմոնի եւ Սի- մոնի Երևակեցին.	12
8	26 ԴԶ. բձ, պհ. Ս. Կուսա- նացն Փերոնեայ, Մարի- անեայ եւ Զուլանայ դստեր Մեծին Վարդանայ.	13
9	27 ԴԶ. բԿ, պհ. ք.	14
10	28 ԵԶ. ԴՃ, պհ. Ս. հայրապետացն Բարդաղամու, Անթիմոսի եւ Երանոսի.	15
11	29 Ուր. ԳԿ, պհ. ք.	16
12	30 ՇՐ. ԴՃ, Ս. Գեորգայ զօ- րավարին եւ Աղոկտոսի եւ Ռոմանոսի երգեցողին.	17

31 Օր.

- 13 1 Կեր. ԴԿ, Գ զկնի խաչվ. 18
ՎԱՐԱԳԱՅ Ս. ԽԱՅ.
14 2 ԲԶ. աձ, Ս. Դաւթի դիւ. 19
Եւ արեոց վկայեցն Ղամպէտոսի
Եւ Ղամպէտուհւոյն.
15 3 ԳԶ. աԿ, Ս. Եւստաթէոսի 20
Եւ կնոջն որա թեոպիստեայ,
Եւ երկուց որդւոցն, Եւ արեոց
կուսանացն Երմոնեայ Եւ
Ներտառինեայ.
16 4 ԴԶ. բձ, պահք. 21
C — Տրտային.
17 5 ԵԶ. բԿ, Ս. Իշխանացն՝ Սա- 22
հակայ եւ Համազասպայ.
18 6 Ուր. գձ, պահք. 23
19 7 ՇԲ. գԿ, Ս. Եօթանասուհ. 24
Երկու աշակերտացն քՍի.

- 20 8 Կեր. Դձ, Դ զկնի խաչվ. 25
21 9 ԲԶ. ԴԿ, Ս. Փոկասուհ հայ. 26
Բապետին եւ Երանոսի հե-
տեւողի առաքելոցն.
22 10 ԳԶ. աձ, Ս. Կուսանացն 27
Թեկղի, Վազապեայ Եւ
Պեղազեայ.
23 11 ԴԶ. աԿ, պահք. 28
24 12 ԵԶ. բձ, Ս. Պանդալէոնի 29
բժշկին, Երմոնեայ քհնյին
Եւ Եւպրաքոսեայ կուսին.
25 13 Ուր. բԿ, պահք. 30
● — Տեղ տեղ անձրեւ.
26 14 ՇԲ. գձ, Ս. Թարգմանչաց 1
վարդապետացն մարցմե-
րոբայ, Եղիշէի, Մովսէսի
քերթողին, Դաւթի ան.
յաղթ փիլիսոփային, Գրի-
գորի նարեկացւոյն Եւ Ներ-
սիսի կլայեցւոյն.
27 15 Կեր. գԿ, Ե զկնի խաչվ. 2
28 16 ԲԶ. Դձ, Գիւտ նշխարաց 3
Ս. Գրիգորիսի Աշուանից
կաթողիկոսի, Ե Ս. հարցն
Թաթլոյ, Վարոսի Եւ Թու-
մասու, Անտոնի եւ Վրոնի-
դեայ, եւ Եօթն խոտաճա-

Ն.	ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ	Լ.
	բակացն՝ որք յիննակնեայ վանսն կատարեցան.	
29 17	ԴՆ. ԴԿ. Ս. Առաքելոցն Անանիայի, Մատթէի, Բառ- նաբայ, Փիլիպպոսի, Յովհ., Շիշայի և Սիդուանոսի.	4
30 18	ԴՆ. աձ. պհք.	5
31 19	ԵՆ. աԿ. Ս. Դիոնեարոսի արիսպապացւոյն, և արքոց առաքելոցն Տիմոթէոսի և Տիտոսի.	6
1 20	Ուր. բձ, պահք. — Լտ.	7
	ՆՈՅՆՄԱՐԵՐ.	
	Ս — Բարեխառն.	
2 21	ՇԲ. բԿ. Ս. աւետարանչացն Մատթէոսի, Մարկոսի, Ղուկասու և Յովհաննու.	8
3 22	Կիր. գձ, Ջ զկնի խաչվ.	9
4 23	ԲՆ. ԴԿ. Ս. Ղուսկիրանոսի հարկւրապետին՝ որ հա- ւատաց է խաչելութիւնն ՔՍի, Յովսեփայ աստուա- ծահօրն, Յովսեփայ արե- մաթացւոյն, և բարեկա- մին Քրիստոսի Ղազարու, և քերքն նորա Մարթայի և Մարիամու.	10

Ն.	ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ	Լ.
5 24	ԳՆ. Դձ, Ս. Թէոդիտոսի քահանային եւ Ջէնոնի զինաւորին, եւ Մակարայ, և Եւդոկսեայ և Ռամբլայ.	11
6 25	ԴՆ. ԴԿ, պահք.	12
7 26	ԵՆ. աձ, Ս. Խարիթեանց և վկայիցն Արտեմայ և Քրիստափորի, եւ երկուց կանանցն Կալինիկեայ և Ալիւլինեայ.	13
8 27	Ուր. աԿ, պահք. —	14
	Ⓢ — Փոփոխական.	
9 28	ՇԲ. բձ, Ս. երկոտասան վարդապետ. Յաթեթէոսի, Դիոնեարոսի, Սեդրաստրոսի. Աթանասի, Կիւրղի երու- սաղէմացւոյն, Եփրեմի խու- րին Ասորոյ, Բարսղի կե- սարացւոյն, Գրիգորի նիւ- սացւոյն, Գրիգորի աստուա- ծաբանին, Եպիփանու կիպ- րացւոյն, Յովհաննու ոս- կեբերանին եւ Կիւրղի ա- ղէքսանդրացւոյն.	15
10 29	Կիր. բԿ, Է զկնի խաչվ. —	16
	ԳԻՒՑ ԽԱՉ.	

Ն. ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ Լ.

- 11⁸⁰ ԲԶ. ԳՃ, Ս. Անաստասայ, 17
բահանային, վարդուի և
թէօդորիտեայ և որդւոց
նորա, եւ որոց ընդ նմա
կատարեցան
- 12⁸¹ ԳԶ. ԳԿ, Ս. Հիպերիբեանց, 18
որք ի Սամուսատ կատա-
րեցան. և Ս. Սեւեռիանոսի
սերաստացւոյն, Բաբելայ
ձերոյն և 84 աշակ. նորին.

30 ՕՐ.

- 13 1 Ուր. ԴՃ, պահք. 19
- 14 2 ԵԶ. ԴԿ, Ս. Յովհաննու սո- 20
կեբերան հայրապետին.
- 15 3 Ուր. աձ, պահք. 21
- Ը — Անհաստատ օրք.
- 16 4 ՇԲ. աԿ, Ամենայն սրբոց, 22
հնոց եւ նորոց, յայտից եւ
անյայտից.

Ն. ՆՈՅԵՄԲԵՐ Լ.

- 17 5 Վիր. բձ, Ը զկնի խաչվ. 23
- 18 6 ԲԶ. բԿ, Ս. Ստեփանոսի, 24
հռովմայ հայրապետին, և
բահանայից և սարկաւա-
դաց եւ Ժողովրդոց.
- 19 7 ԳԶ. ԳՃ, Ս. Ակիլիսիմեայ, 25
եպիս., Յովսեփայ բահան.,
Այիթալայ սարկաւագին
և Պշատոնի զկային.
- 20 8 ԴԶ. ԳԿ, պահք. 26
- 21 9 ԵԶ. ԴՃ, Ս. հայրապետացն, 27
Մետրոփանոսի, Աղեքսան-
դրոսի եւ Պօղոսի խոստո-
վանողին. եւ սրբոց նօտա-
րացն՝ Մարկիանոսի և Մար-
տիրոնի.
- 22 10 Ուր. ԴԿ, պահք. 28
- 23 11 ՇԲ. աձ, Ս. հրեշտակա- 29
պետացն՝ Գաբրիելի եւ Մի-
քայելի, եւ ամենայն երկ-
նային զօրաց.
- 24 12 Վիր. աԿ, Թ զկնի խաչվ. 30
- — Ձիւնախառն անձրև.
- 25 13 ԲԶ. բձ, Ս. Մեկիտոսի ան- 1
տիոքայ հայրապ., Մինասայ
եգիպ. եւ միւս Մեկիտոսի

- Ն. ՆՈՅԵՄԲԵՐ Լ.
- Եպիսկոպ. Բուրայ քահ. Լ.
Շինու սարկաւագին.
- 26 14 Գշ. բկ, Ս. Դեմետրեայ 2
վկ. Լ. Բասիլիսկոսի քահա-
նային.
- 27 15 Գշ. գձ, պահք. 3
28 16 Եշ. գկ, Ս. Գուրիասայ, 4
Սամոնասայ, Ե. Աբրայ
սարկ., Ռոմանոսի միայնա-
կեցին, Մանկանն խոստով.
Լ. Հիւսիքոսի զինաւորին.
- 29 17 Ուր. գձ, պահք. 5
30 18 Շր. գկ, Ս. առաքելոցն 6
Անդրէի Ե. Փիլիպպոսի.
- 1 19 Կիր. աձ, Ժ. զինի Խաչվ. 7
— Լ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ.
- Ս — Ցուրտ Ե. խոնաւ.
- 2 20 Բշ. ակ, — օր յիսն. պհք. 8
3 21 Ի Գշ. բձ, Բ. օր յիսն. պհք. 9
ԸՆԾԱՅՈՒՄ Ս. Ա՛ԾԱ-
ԾՆԻ Ի ՑԱՃԱՐՆ.
- 4 22 Դշ. բկ, Է օր յիսն. պհք. 10
5 23 Եշ. գձ, Դ օր յիսն. պհք. 11
6 24 Ուր. գկ, Բ օր յիսն. պհք. 12
7 25 Շբ. գձ. Ս. Գրիգորի Ե. 13
Նիկողայոսի սրանչեւ-
գործ հայրապետացն, Լ.

- Ն. ՆՈՅԵՄԲԵՐ Լ.
- Միս Նիկողայոսի հայրապե-
տին Ե. Միւռոնայ Եպ՛սին.
- 8 26 Կիր. գկ, Ա. Յիսնուկաց. 14
☺ — Ըմպոյին Ե. ցուրտ.
- 9 27 Բշ. աձ, Ս. Կուսանացն Յու. 15
լիանեայ Ե. Ղասիլուհայ.
- 10 28 Գշ. ակ, Ս. Ղուսկիանոսի, 16
բհնին, Ցարագրոսի, Պրո-
բոսի, Անդրոնիկոսի Ե. Ո-
նեսիմեայ, Ե. այլոց աշա-
կերտացն Պողոսի.
- 11 29 Դշ. բձ, պահք. 17
12 30 Եշ. բկ, Ս. Կղեմայ հայ- 18
րապետին Ե. Բագարատայ.
Տոռամնայ Եպիսկոպոսին.
-

31 of.

Of Lenz.

13	1	Ուր. դձ, պահճք.	19
14	2	Շք. դէ, Ս. Առաքելոյն եւ
առաջին լուսաւորչացն մե-
րոց Թադէոսի եւ Բարթո-
ղոմէոսի.	20
15	3	Վիր. դձ, Բ Յիսնակաց.	21
	Շ	— Յրտաշունչ հողմունք.	
16	4	Բշ. դէ, Ս. Գիննարիոսի
ե՛պսին եւ Մերկեռիոսի
զինաւորին, և Յակովկայ և
Իրաւալառայ.	22
17	5	Գշ. աձ, Նախափկայ եւ
անդրանիկ Թադւաւորին մե-
րոյ արդոյն Արգարու.	23
18	6	Գշ. աէ, պահճք.	24
19	7	Եշ. բձ, Ս հարցն եգիպ-
տացւոց՝ Պօղոսի, Պօղայ,
Մակարայ, Եւագրի, Յով-
հաննու գրեցւոյն, Յովհան-	25

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

(L)

- նու. կարճահասակին, նե-
 7 րսի. Արսենի, Սիսիանոս,
 Դանիելի, Սրապիոնի, Մա-
 8 կարիօսի, Պիմենի եւ այլոց
 սիրոց, հարց,
 20 8 Ուր. ԲԿ, պահ. 26
 21 9 Ի ԸԲ. ԳԺ, ԵՂՈՒԹԻՒՆ Ս. 27
 ԲՄ ԵԴՄԻ Ի ՅԱՆՆԵՅԻ.
 22 10 Կիր. ԳԿ, Գ Յիսնակաց. — 28
 Բարեկ. Ս. Յակոբայ պհց
 23 11 ԲԶ. ԳԺ, պհ. Ս. Մինասայ, 29
 Երմիակնայ, Եգրափոսի,
 եւ կամուոր աղքատացն
 Յովհանն. և Անթրիանոսի.
 24 12 ԳԶ. ԳԿ, պհ. Ս. Կուռնելիոսի 30
 հարիւրապետին եւ Շմա-
 րոնի ազգականին քսի՝
 Որտաշեղա. յերուսաղէմ,
 Պողիսարպոսի հայրապե-
 տին Ջիււանիոյ և վկայիցն
 որք յարեւելս կատարեցան.
 — Տեղ տեղ ձեռն. 31
 25 13 ԴԶ. ԳԺ, պահ. 1
 26 14 ԵԶ. ԳԿ, պհ. Ս. Եանտրա- 2
 փոսի, Օղաննափոսի Եւ-
 գինէոսի, Ովբետոսի, եւ
 Մարտարիոսի: 32

Ն.	ԴԵՎՏԵՄԱՅԻՐ	Լ.
27	15 Ուր. բձ, պահք.	3
28	16 Շբ. րկ, Ս. Յակոբայ Մըծ- բնայ հայրապետին, Մա- րուգէի Զգնաւորին եւ Մե- լիտոսի եպիսկոպոսին.	4
29	17 Կիր. գձ, Դ. Յիւն.	5
30	18 Բշ. գկ, Ս. հայրապետացն Իգնատիոսի եւ Ադգէի, եւ Մարութայի եպոսին.	6
31	19 Գշ. գձ, Ս. Թէոփոմակայ եպիսկոպոսին եւ Թէոփլայ վկային, եւ չորից զինուո- րացն՝ Բասոսի, Եւսեբի, Եւսիբի եւ Բասիլիդայ.	7
	Ս — Յուրտ եւ խոնաւ.	
1	20 Դշ. գկ, պահք. — Լ. Թ. ՅՈՒՆՎԱՐ եւ տարեմուտ 1890 թ. ք՝Սի.	8
2	21 Եշ. աձ, Ս. կուսանացն Ինդոսի եւ Դոմնայի, եւ Գշերիկոսի բճնային, եւ եր- կուց բիւրուցն՝ որք այրե- ցան յեկեղեցին Նիկոմի- դադուդ.	9
3	22 Ուր. ալ. պահք.	10
4	23 Շբ. բձ, Ս. Դաւթի մար-	11

Ն.	ԴԵՎՏԵՄԱՅԻՐ	Լ.
	գարէին եւ Յակոբայ առա- քելոյն.	
5	24 Կիր. բկ, Ե Յիւնակայ.	12
6	25 Բշ. գձ, Ս. Ստեփանոսի Նախավկային եւ առաջին մարտիրոսին.	13
7	26 Դշ. գկ, Երբ. առաքելոցն Պետրոսի եւ Պողոսի.	14
	☺ — Փոփոխական.	
8	27 Դշ. գձ, պահք.	15
9	28 Եշ. գկ, Ս. որդւոցն Որոտ- ման՝ Յակոբայ առաքելոյն եւ Յովհ. աւետարանչին.	16
10	29 Ուր. աձ, Բարեկենդան Ծննդեան պահք.	17
11	30 Շբ. ալ, Ս. Բարսղի հայ- րապետին, եւ եղբոր նորին Գրիգորի Նիւսադուդին, Սեղբեստրոսի Հոովմայ հայրապետին եւ Արքայ Եփրեմի խուրին առուդ.	18
12	31 Կիր. բձ. բ օր. պահք. Ծն.	19

ՅԱԿՈԲ ՄԵԼԻՔ-ՅԱԿՈԲԵԱՆ

(ԲԱՅՅԻ)

† Է 25 Ապրիլ 1888.

ԲԱՅՅԻ անունով մեր ազգին յայտնի բանաստեղծ-վիպասան Յակոբ Մելիք-Յակոբեանը ծնած է Պարսից Սալմաստ քաղաքի Փայաջուկ գիւղի մէջ 1835 թուականին: Իւր սկզբնական ուսումը Սալմաստեցի խալֆա Մանուչարի մօտ սովորելէն յետոյ՝ Յակոբը իւր Միրզա հօր բարեկամներու խորհրդովը 1847-ին Թիֆլիզ կրեթուի և դանձակեցի (եզիպտացի ալ կասուի) Բելախեան կարապետ վարժապետին մօտ կը տրուի՝ Ներսիսեան դպրոցը տալու նպատակով:

Յակոբ պատանին՝ Բելախեանի մօտ ամբողջ հինգ տարի կենալէն յետոյ՝ հայերէն լեզուէն ի զատ ուսերէն ալ կսովորի և 1852-ին սեպտեմբերի սկզբները Թիֆլիզու գիմնազիան կը մտնի, ուր հազիւ թէ չորս տարի շարունակելով իւր ուսումը՝ մինչդեռ կսկսի հետզհետէ յառաջադիմութիւն ցոյց տալ, և ահա իւր ծնողաց կողմանէ Պարսկաստան կկանչուի: Յակոբը ճարահատեալ իւր ծննդեան տեղը կվերադառնայ, քիչ ժամանակէն վաճառականութեամբ Տաճկաց Հայաստանը կը պտտի, այնտեղի քանի մի հայրենասէր երիտասարդներու խումբին հետ ի մօտոյ կծանօթանայ, որով վերջ ի վերջոյ վաճառականութիւնը բոլորովին կթողու և կսկսի

գրականութեան պարապիլ: Բայց թէ ինչպէս կը մտնի թիֆլիզու ուսումնականաց մէջ և ինչ կերպով կսկսի իւր գրականական վաստակները, այդ մասին այսպէս կը գրէ «Մշակ» լրագրի խմբագիր-հրատարակող պ. Գրիգոր Արծրունին՝ իւր 1888 տարւոյ 48 №-ին մէջ.

«1871 թւին, երբ ևս արդէն թոյլտուութիւն էի ստացել «Մշակը» հրատարակելու և կազմակերպում էի խմբագրութիւնը, աշխատելով իմ չորս կողմը խմբելու ընդունակ, թէև գրականութեան մէջ դեռ ևս անյայտ երիտասարդներին: Շաբաթը մի անգամ լինում էին ինձ մօտ խմբագրական երեկոներ: Այն ժամանակ այդ երեկոներին լինում էր ուրիշների թւում և պ. Սենեքերիմ Արծրունի:

Մի օր պարոնը հրաւիրում է ինձ իր տունը, որտեղ նոյնպէս գրական երեկոյ պէտք է լինէր: Այդտեղ տան տէրը ծանօթացնում է ինձ մի մարդու հետ, որին ինքն կարճ կերպով անուանում էր Յակոբ: Դա պարսկաստանցի Մելիք-Յակոբեանն էր: Մինչև որ ուրիշները բարձր ձայնով խօսում՝ վիճում էին, պարսկաստանցի երիտասարդը լուռ նստած էր սենեակի մի անկիւնում և գրեթէ ամենին չէր մասնակցում ընդհանուր խօսակցութեանը: Այդ ժամանակ նա աննշան ուռիկով հաշտապահ էր մի ինչ որ հայի խանութում:

«Ընդհանուր տպաւորութիւնը, որ առաջին անգամ գործեց ինձ վրա Մելիք-Յակոբեան այն էր, որ զգալով ուրիշների, ինտելիգէնտ, հա-

մալսարանական մարդկանց
մտաւոր գերազանցութիւնը,
նա քաշվում էր մեր հասա-
րակութեան մէջ որ և է վի-
ճաբանութիւնների մէջ մաս-
նակցելուց: Նրա ամբողջ
պատկերը, մեր շրջանում
իրան յետ քաշուած, լուռ
պահելու կերպը՝ ցոյց էր տա-
լիս, որ նա իրան պատահա-
կան հիւր էր համարում հա-
մալսարականների շրջանում:
այդ թուիս, շատ թուիս դէմ-
քով, սև միրուքով, սև գան-
գուր մազերով, կապոյտ ակ-
նոցների միջից կարմրած,
հիւանդոտ, յոգնած աչքե-
րով մեզ վրա խորհրդաւոր
լայն ճակատի տակից նայող
մարդը՝ կարծես մեզ ամենիս
դիտում էր, մեզ ուսումնա-
սիրում էր, դեռ ես իր ոյժե-
րին հաւատ չընծայելով իրա-
նից բարձր ուսում ստացած-

ների հետ որ և է բանակուիւ
մտնելու: Պ. Սենեքերիմ Ար-
ծրունի ներկայացրեց ինձ
Մելիք-Յակոբեանցին, աւե-
լացնելով, որ մարդը բազ-
մաթիւ անտիպ գրուածներ
ունի և կարող է պիտանի լի-
նել նոր ծնվող «Մշակի» խմ-
բագրութեանը:

«Մելիք-Յակոբեան սկսեց
յաճախել և իմ խմբագրա-
կան ժողովները: Ինչպէս ես
նրան առաջին անգամ տե-
սայ, նա շարունակեց երկար
ժամանակ նոյն ձևով պահել
իրան և իմ խմբագրական
ժողովներում: Դիւանի մի ան-
կիւնում լուռ նստած, նա
մի գլուխ պապիրոսներ էր
ծխում, լսում էր ուրիշների
խօսակցութիւնն ու վիճա-
բանութիւնները և զրեթէ եր-
բէք չէր մասնակցում այդ
վիճաբանութիւններին: Մի օր

նա բերեց իւր անտիպ գը-
րուածներին մէկը, որքան
յիշում եմ դա մի վէպ
էր «Խըլվըլիկ» վերնագրով:
Ես բացարձակ յայտնեցի
միտքս. վէպի նկարագրական
տեղերը անման էին, բայց
ամբողջ վէպի հիւսուածքը
ես չհաւանեցի. ես անյար-
մար գտայ այդ վէպը մի
լրագրի, այն էլ շաբաթը մի
անգամ հրատարակվող լրա-
գրի մէջ տպագրելու համար:

«Այնուհետեւ Մելիք-Յակո-
բեան սկսեց ինձ յաճախել
խմբագրական ժողովներից
դուրս օրերին: Մեր խօսակ-
ցութիւնների ժամանակ ես
աշխատում էի բացատրել նը-
րան իմ ուղղութիւնը, իմ
պրոգրամը: Ես 26 տարեկան
երիտասարդ էի, ես եւրո-
պական ուսում էի ստացել,
բայց ես չէի ճանաչում արե-

ՅԱԿՈԲ ՄԵԼԻՔ-ՅԱԿՈԲԵԱՆ

(ՐԱՅՅԻ)

† Բ 25 Ապրիլ 1888.

ւելքը—Դուք աշխարհ տե-
 սած մարդ էք, դուք ինք-
 ներդ պարսկաստանցի, բուն
 արևելցի էք, պատել էք և
 թիւրքաց Հայաստանում,
 տուեցէք մեզ տեղեկութիւն-
 ներ այդ երկիրների մասին,
 տուեցէք մեզ հում նիւթեր,
 անդադար ասում էի ես
 նրան. թողեցէք երեւկայա-
 կանը և հաղորդեցէք մեզ
 իրականը, այն ինչ որ կայ,
 ինչ որ ինքներդ գիտէք,
 ինչ որ տեսել էք: Նկա-
 րագրեցէք կեանքը Պարս-
 կաստանում, ինչպէս նա
 կայ:

«Այդ մասնաւոր խօսակցու-
 թիւնների ժամանակ մշակվե-
 ցաւ «Պարսկաստանի նամակ-
 ների» պրօգրամը, այդտեղ
 էլ ծնւեց առաւ Տ ա Ֆ Ֆ ի
 կեղծ անունը, որով Մելիք-
 Յակոբեան այնուհետև յայտ-

նուեցաւ մեր զգրական ապարիզում:

«Այն ըրպէից սկսած Բաֆֆիի վիճակը կապվեցաւ «Մըշակի» վիճակի հետ: Նրա անունը, նրա հռչակը, նրա ժողովրդականութիւնը մեծանում էին, քանի աւելի և աւելի էր ընդարձակվում «Մշակի» գործունէութիւնը: Գրեթէ ոչինչ սխտեմական ուսում չունեցող, ինքնակրթութեամբ զարգացած մարդը՝ մի տեսակ ներքին ազգամամբ, մի տեսակ հոտառութեամբ գուշակում էր ժամանակի պահանջը, տպաւորվում էր ժամանակակից հարցերով և արտայայտում էր այդ հարցերը վիպական ձևով:

«Մշակի» խմբագրութեան հետ իր վիճակը կապելուց յետոյ, Բաֆֆիի տաղանդի սահմանները և այդ տաղանդի

ձևը հետզհետէ որոշվեցան և այն:

Այո, Բաֆֆիի տաղանդի սահմանն ու ձևը «Մշակ» լրագրի միջոցաւ տարածուեցաւ և որոշուեցաւ մեր համազգեաց մէջ: Ուրիշ կերպով, ինչպէս շատ գրողներ, նոյնպէս և Մելիք Յակոբեանը կարող էր անյայտ մնալ ժողովուրդի կողմանէ և կամ շատ քիչ անձանց յայտնի լինել:

Նա իւր հեղինակութեանց գլխաւոր մասը Տաճկաստանի հայերուն նուիրեց, ստեղծելով «Խէնթ», «Զալալէդդին» և «Կայծեր» վէպերը, բայց դորա հետ միասին Բաֆֆին չմոռացաւ ճրագարակ հանել մեր ազգային կեանքի այս և այն կողմերը, արծարծելով ժամանակակից շատ տեսակ խնդիրներ, որով կարողացաւ

այնպիսի տիպեր ներկայացը-
նելը, ինչպիսին են՝ Վարդան,
Ասլան, Կարօ և այլն։
Բարձր և համակրելի գա-
ղափարները, քաղաքական,
ընկերական, կրօնական և
հասարակական կեանքի վե-
րաբերեալ թարմ մտքերը,
և վերջապէս այն ոգևորու-
թիւնը եռանդը և կենդանու-
թիւնը, որ արտայայտվում է
Բաֆֆիի իւրաքանչիւր տողի
մէջ, — կասէ պ. Խ. Մ. Ը՝ Մը-
շակի՝ 50-րդ №-ի մէջ, — բնա-
կանաբար չէին կարող չգրա-
ւել ժողովրդի սիրտը, չէին
կարող ահագին ազդեցու-
թիւն չգործել ժողովրդի վրայ,
որը ազահութեամբ կարդում
էր նրա ամեն մի տողը։ Հաս-
կանալի է ուրեմն, թէ ինչո՞ւ
այդ ինչէալիստ գրողի ազ-
դեցութիւնը այնքան մեծ է
ոչ թէ միայն փաքը ի շատէ
յաջադողալ յայդ ոգևորութիւնը

դասեալ չըջաններում, այլ
նոյն իսկ ժողովրդի ամենա-
ուգէտ չըջաններում, արհես-
տաւորների և նոյն իսկ գիւ-
ղացիների և բանւորների մէջ,
որոնց Բաֆֆի սովորեցրեց
մայրենի լեզուի ընթերցա-
նութիւնը, այդ ընթերցա-
նութեան հետ միասին դա-
նազան մտքեր նրչնջելով։
«Ուրեմն այն հռչակը, որ
ստացել է խէնթի» և «Կայ-
ծերի» հեղինակը հայերի մէջ
ուղիղ հասկանք է նրա գրա-
կանական գործունէութեան։
Այդ գործունէութիւնը հայ
ժողովուրդը հասկացաւ և իր
համակրութիւնը գեռ սրանից
հինգ տարի առաջ արտա-
յայտեց առաջադառնող գրո-
ղին նրա յոբելեանի առի-
թով, իսկ երբ նոյն ժողո-
վուրդը լսեց նրա անսպա-
սելի մահուան լուրը, նոյն

իսկ խորին տխրութեան մէջ
շտապեց իր վերջին համա-
կրանքը ցոյց տալ այն մար-
դու անուանը և յիշատակին,
որը ամբողջ երեսուն տարի
իր բեղմնաւոր գրչով ծառա-
յեց ժողովրդին: Եւ ապրիլի
29-ին հանգուցեալ թաղման
ժամանակ՝ նրա դագաղի վրա
ութսունից աւելի պսակներ
գրուեցան յատուկ պատգա-
մաւորների ներկայացուցիչ-
ների ձեռքով, չիշկելով այն
բազմաթիւ հեռագիրները, որ
ստացուած էին շատ տեղե-
րից, զանազան հիմնարկու-
թիւններից ու այլեայլ ղա-
սակարգերից:

Կը մնայ մեզ աւելացընել, որ
Բաֆֆիի գրածներէն յայտ-
նապէս կերելի նորա մեծ ըն-
դունակութիւնը՝ բնութիւնը
հմտութեամբ արտայայտելու
մէջ. կարող եմք ասել նաեւ,

որ այդ կողմանէ Բաֆֆին
հասել էր մինչև կատարելու-
թեան ծայրը՝ մինչև քաջերա-
ժըշտութեան աստիճանը: Ան-
տառները, լեռները, գետերը,
ծովերը նորա գրուածքին մէջ
ոչ թէ մեռած երևոյթներու
կը նմանէին, այլ կենդանի և
զգացող բնութեան:

Իւր առաջին գրուածոց
մէջ նշանաւոր կհամարուին
«Ոսկէ աքաղաղ» և «Խաչա-
գողի յիշատակարան» անուն-
ներով ոսկեղինիկ վէպերը:
Առաջնոյն մէջ մեր բանա-
ստեղծ վիպասանը կներկա-
յացընէ վաճառական մը իւր
ցած հոգւովն ու ազահ բնա-
ւորութեամբը, և երկրորդին
մէջ—այն խորամանկ անպի-
տանները, որոնք ոչխարա-
զգեստ գայլերու նման մարդ
խաբելու համար ծովերու և
ցամաքներու մէջ կը շրջին,

որ լրենց նպատակին հաս-
նին, իսկ վերջին զրուա-
ծոց մէջ ամենէն աւելի ու-
շադրութեան արժանիներն
են լեւենթը, և «կայծեր»-ը,
որոց կարգացողները բաւա-
կան խօսք չէին դառնել նոցա
նսկերեքան, եղինակի թովիչ
զրիչը գովելու համար։
Այստեղ հարկաւոր կհամա-
րիմք մէջ բերել նորա առան-
ձին գրքերով լոյս տեսած
անխառնութիւնները, որ սոքա
են, 1) Փունջ, երկու հատոր,
2) Խենթը, 3) Դաւիթ-բէկ,
2 հատոր, 4) Խաժսայի մելի-
քութիւնները, 5) Ոսկի աքա-
ղաղ, 6) Ղարաբաղի անտղա-
գէտը, 7) Կայենի կտակը
(թարգմանութիւն), 8) Զա-
լալէդդին, 9) Խաչադդի յի-
շատակարանը 4 մաս, 10)
Կայծեր, 2 հատոր, 11) Սա-
մուէլ 3 գիրք, մէկ մեծ հա-

տորի մէջ ամեռոփած, Բաղ-
(յայտցանէ Բաֆֆին ունի և
(ուրիշ չափ գրուածներ, որ
պատած են զխաւորագէս
«Մշակ» լրագրի, և մասամբ
ուրիշ պարբերական հրատա-
րակութիւններէ մէջ որակի-
սիքն են «Զիւստափայլը»,
«Փորձը», «Արձագանքը» և
«Աղբւրը», զորօրինակ 1)
(Գեղեցիկ վարժիկը, 2) Սով,
3) Կուսագրութիւն, 4) Ան-
բախտ չնիփսիմէ, 5) Մի-
օրավար հող, 6) Բիրթ Շա-
րաբանի, 7) Բառեր, 8) Ղա-
րիբ մեցին, 9) Խաղ-փուններ,
10) Պարոյր հայկազն, 11) Մի-
քանի գծեր, թրիմեան հայ-
րիկի կեանքից, 12) Միրզա
Մեկքում խան, հայազգի լիա-
զօր դեսպան (պարսից, 13)
Վրաց իշխանագն Ալեքսան-
դրի, 14) Յրիգուսի, պարսից
մեծ բանաստեղծ, 15) Զայ

կինը, 16) Հայ երիտասար-
դութիւնը, 17) Քրդեր, 18)
Քրդական միութիւն, 19)
Հայերը Քարուլի մէջ, (Ժարգ-
մանութիւն, 20) Աղթամա-
րայ վանքը, 21) Ուղեորու-
թիւն Պարսկաստանում, 22)
Թիֆլիսից մինչև Ադուլիս,
23) Երկու ամիս Ադուա-
նից և Սիւնեաց աշխարհնե-
րում, 24) Զրաբերդը, 25)
Թիւրքիայի Հայոց վիճակը
և ուրիշ սոցա նման մանր
գրողածներ, որոց թիւը հա-
րիւրէն աւելի (կհամարուի-
կան և անտիպ ձեռագիրներ,
որք տպագրութեան համար
բարեբարի պէտք ունին, զոր
օրինակ. 1) Սաբլի, 3 հա-
տոր, Պարսկաստանի հայերի
կեանքից, 2) Զահրումար,
Թիֆլիսի հայերի կեանքից,
3) Թաթոսներ, հայ ուսու-
նողների կեանքից, 4) Մի

թերթ արեղայի յիշատակա-
րանից, 5) Մինը այսպէս,
միւսը այնպէս, 6) Սամուէլ,
հատոր չորրորդ, և ուրիշ
մանր գրուածներ, ցգճաւոյր
Այսպէս ահա Բաթֆին
իւր երեսնամեայ գրականա-
կան գործառնութենէն յետոյ՝
կարճ ժամանակ հիւանդացաւ
ու վախճանեցաւ Թիֆլիզու
մէջ՝ իւր կնոջ և երկու որդւոց
ներկայութեամբ՝ իւր կենաց
53 տարեկան հասակին, ի
մեծ տխրութիւն ամենայն
հայկազանց:

Խաղաղութիւն բաղմաշ-
խատ ոսկերացդ ազնիւ և
հաւատարիմ մշակ հայ գրա-
կանութեան. վստահ եղիր,
որ քո ոսկեղինիկ գրուածոց
խորհրդաւոր բովանդակու-
թեան ամեն մի տողը շատ
վառվռուն երիտասարդներու
և ընթերցասէր օրիորդներու

սրտերու մէջ վազուց ար-
դէն դրոշմուած են, իսկ մենք
բաղդաւոր ենք ոչ միայն նո-
րանով, որ քո ընտիր ընտիր
գրուածքը անաջին անգամ
կարդալու բազդն ունեցանք,
այլ և նորանով որ անպազայ
հայ սերունդը երանի պիտի
տայ մեզ՝ քեզի պէն չնորհալի
վիպատանին ժամանակակից
եղածներուս համար:

Ե. Տ. ԱԲԸ.

Հանրայ մէջ վարարած
մ յիմրա յիմրա ուսով
-աղք լա՛ լա՛ լա՛ լա՛ լա՛ լա՛ լա՛
յիվրմ ճառով մամվածար
քոծաւորք թիմրիմիս ոգ. դո
-տրարմալոյ դաւարդիւով
ուսչ ցրու փն մմնա մամվ
-տոյմնրդասառովյմ մոտիւտալ
-տոյմնրդովյո զխաւցիմնյ մ

ՅՈՒՅԱԿ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԳՐՈՑ,

որք վաճառին ի Ռոստով

— Ե. ԳՐԱՏԱՆ.

Ե. ՅԵՐ-ԱՐՐԱՅԱՍԵՆ.

— Ե. ԳՐԱՏԱՆ.

բուքնայդիւնագիր դրա-

րի եղեսիոյ, ղենտիկ 1 —

Ա. ԳՐԱՏԱՆ. ղենտիկ 3 —

Ա. ԳՐԱՏԱՆ. ղենտիկ 50 —

Ա. ԳՐԱՏԱՆ. 75 վիմա-

տիպ պատկերներով, որո-

մէջ կայ Հայերէն եւ ռու-

սերէն բառարան հար-

կաւոր գիտելիներու. Ռոս-

տով, 1885 — 15

50 հատ գնողին — 10

Ա. ԳՐԱՏԱՆ. Ե. ԳՐԱՏԱՆ.

մնացորդ բանկի, հրա-

տար. ի Բ. Պատկանեան.

Պետերբուրգ 1 —

Անիդարձեր, զուարճալի
զոոյցներ, համառոտ
դէպքեր եւ առակներ,
մեծ մասամբ ազգային
կեանքից առած, Գ. Շիր-
մազանեանցի. Թիֆլիզ. — 50

Արձաւ Բաբար. Վե-
նետիկ. 5 —

Աստուծոյ անունով,
պեպի Ս. Պետրոսեւրդ. 4 —

— Այն աշխարհաբար,
ուպեալ ի Նոր-Եօրք. 3 —

Բանալի գիտութեան
առաւելագուհի. Ե. Տէր-Աբ-
րահամեան. Ռոստով. . . — 50
50 հատ գնողին. . . — 35

Բաբար գաղղիարէն
հայերէն եւ տաճկերէն, Բ.
տիպ, Վեննա. լաւ կաշ-
մով (1224 էրես). . . 8 —

Բաբար-Նիւն տեսա-
կան եւ փորձառական (Ֆի-
զիկա) աշխարհաբար, բազ-
մապատկեր, 2 հատոր,
Վենետիկ. 6 —

Բաբար-Նիւն
երկու հատոր, 302 պատ-
կերներով, Բ. տիպ, Վենն. 6 —

Պիւղիւր-Նիւն հայե-
րէն, առաւելին եւ ֆրանսե-
րէն, աշխ. Ե. Տէր-Աբրա-
համեան. Ռոստով 1881. — 50
25 հատ գնողին. . . — 40
50 > > . . . — 30

Գրիգոր Կաթողիկոս, Ռոս-
տով, 1880 (սակաւածիւ) 1 —

Պիւղիւր-Նիւն առ-
ձեռն Հ. Եղեարդայ Հիւր-
միւղեան, Վենետիկ, 1867 1 —

Դասարկութեան հա-
յաստանեայց Ս. Եկե-
ղեցոյ, տպեալ ի Ռոստով — 10

Դպրոց Բաբար, Հ. Մա-
նուէրի Գաղղիւնոյ, Վենն. 8 —

Դոն-Էմանուէլի Ա. Բ. Բա-
նաստեղծութիւններէց մի
քանի ոտանաւորներ. Մեզ. — 20

Երգի. պատմութիւն
Վարդանանց, ըստ Անձե-
ւացեացն օրինակի, Պոլս. — 50
25 հատ գնողին. . . — 45
100 > > . . . — 40

Եղիշի Ժամանակագրություն. 1838. 3 —
— 1859. 8 —

Երգերի պատմություն
Հայոց, Գ. Եր. Պատկա-
նան. Ռոստով, 1876. — 50

Օգնության Գլխավոր Երկ-
հանգիստի Մանկաների մա-
տենագրությունը, Կառա-
կազմ, ոսկեզօծ. Վենե-
տիկ. 1832. 2 50

Չարժանատիություն
Բուլղարի, Ժամանակագրու-
թյուն Ա. Խաղեղեանցի.
Պետերբուրգ, 1858. — 50

Լեւոն Բալան-
ստեղծություններ Ա. Սա-
ֆարեանց, Թիֆլիզ, 1882. 1 —

Էֆեմերիդ, որ է երա-
զահան. Ռոստով, 1885. 1 —

Լեւոն Բալան-
կան ուսմանց, ազգային
գիտելեաց եւ զուարճար-
կայատմությունը, աշխ. Յ.
Տեր-Աբրահամյան. Ռոս-
տով, 1880. —

10. Հատ գնողին. — 90

20 " " — 80

50 " " — 65

100 " " — 40

Ընդերքի (գասա-
գիրք) եղծվածի եւ Բու-
լղարի հանդիմանության
խորհրդածությունը, 20
վիմառիկ պատկերներով,
աշխ. Յ. Տեր-Աբրահամ-
յան. Ռոստով, 1880. — 60

25 Հատ գնողին. — 40

50 " " — 30

Թ. Կոմարովի հրատարակ-
գործ Եւգեն Սիւ. Ֆրանսի-
ացու, աշխ. Միք. Նալբան-
դեանց. Հատոր Ա. Մոսկ.-
1856. Կազմակերպ. 1 25

Ժամանակագրություն
պեւալիս. Էջմիածին, Եր-
մին 1862, լաւ կազմով. 12 —

Նոյն տպեալի Կ. Պո-
լիս, գեղեցիկ կազմով. 20 —

Ժամանակագրու-
թյուն 3 արարուածով, Յ.
Տեր-Աբրահամյան, երկրորդ
տիպ, Ռոստով. — 50

Աստուծոյ յեւրոպայեան,
առաջին եւ երկրորդ մաս,
գործ Բաֆֆի, Թիֆլիզ,
1883 1 20

Խաժաշի Բելիս-Յիւնի
Կերը (1600—1827) Կերը
Թեր Հայոց Նոր պատմութեան
Թեան Համար, գործ Բաֆ.
Ֆի, Թիֆլիզ, 1882. 50

Խորհայայ Ժողովուրդ-
իւն, Ռ տիպ. Վենետիկ, 5 —

Խորհայ Հայոց լեզուով
շարագրութեամբ առակներ, Գ.
Ա. Այվազեան, Ռոստով, 25

Այսեր, գործ Բաֆֆի,
Հատոր Ա, Թիֆլիզ, 1883 2 —

Կար. Գե. Թարգմ. Ա.
Արեւեան, Թիֆլիս 1886 20

Կարեւ. վարդապետի,
Մարիե վերջանողի եւ Դ.
Կիւնիստի փոխարինողի
մատենագրութեանը. Վնտ, 6 —

Հայերէ գաստիարակո-
թեան տղայոց, Ս. քահան.
Մանգրինեանց. Յփիսիս. 40

Հիֆարան (Կանոն սաղ-
մաս), մեծատառ. Ռոս-
տով 10

50 Հատ գնողին 5

100 3

Հին պարսկերէն Արե-
ւելեան ազգաց եւ Յունաց.
Վենետիկ 1 25

Հին-Եւրոպայեան Հայ-
րանայ Յեան Ղուկա-
սու Ինճիլեանի երեք մեծ
գեղակալմ. Հատոր, Վե-
նետիկ, 1835. 18

Հիֆար. կամ փրկու-
թիւն Հայաստանի, Գ.
Ծեր. Պատկ. Ռոստով. 1

Ղ. Ղ. Փարսի-
Բաշի. Միք. Նալբանդ-
եանց, Հանդերձ կենսագրու-
թեամբ Թարգմանչին, Պե-
տերբուրգ. 75

Ղարբալի Կարապետի,
անդրկովկասեան պատմա-
կան վեպ, Թարգմանու-
թիւն Բաֆֆի, Թիֆլիզ,
1882 1 50

Նախագահության Ա. (ան-
դպեանց, Վենետիկ, 1858 — 60

Մանուկ-բերի վերջին
օրը. Թարգմ. Ա. Արեւելան.
Թիֆլիս, 1887 — 40

Մելիք-Բախտիար-Պաշա-
դին, Թարգմ. Հ. Արսենի
Բագրատունւոյ, պատկե-
րազարդ, փառաւոր տպա-
գրութիւն. Վենետիկ. 3 —

Մալե-Բախտիար-Պաշա-
դին պատմութիւն Աղուա-
նից աշխարհին. Մոսկուա. 2 —

* Մալե-Բախտիար-Պաշա-
դին. Մոսկուա. 3 —

Մալե-Բախտիար-Պաշա-
դին. Պատկանեան. Ռուս-
տով, 1875 — 50

Մալե-Բախտիար-Պաշա-
դին. Պատկանեան. Ռուս-
տով, 1875 — 50

Մալե-Բախտիար-Պաշա-
դին. Պատկանեան. Ռուս-
տով, 1875 — 50

* Մալե-Բախտիար-Պաշա-
դին. Պատկանեան. Ռուս-
տով, 1875 — 50

Յայտարարութիւն պաշ-
տոնական. յինքեան ղեկավար-
վարուց սրբոց. ղեկավար-
կութիւն. Երանելի մար-
տիրոսացնէր վկայից. Բեր-
տիսի Աստուծոյ մերոյ. Կ. իս-
Պօլիս ի Թուրքիա Հայոց
Ռաճիք — 1731 50 —

Յայտարարութիւն պատմու-
թիւն վերադարձի երկից
վարդապետաց. Փարիզ,
1858 — 50

Յայտարարութիւն Ուկրա-
նիքի ի Ս. Լուսաւորին,
Հանդերձ լատին Թարգմա-
նութեամբ. Վնա, 1878. 1 50

Յայտարարութիւն Երկաշինար-
գուց-Արդութեանց կենսա-
գրութիւն Հանդերձ վիմա-
տիպ պատկերաւն. Ռուս-
տով, 1881 — 25

Յայտարարութիւն տպեալի Վենե-
տիկ, լաւ կազմով. 2 50

Յայտարարութիւն տպեալի
Վենետիկ, երրորդ տիպ. 5 —

Յայտարարութիւն տպեալի
Թարաւնութեամբ Հ. Գաբ-
րիելի Աւետիքեան. Վնա. 4 —

Նարեկայ, Դարբնաբան-
Խեմք. Վենետիկ. 5 —

Ներսիս Ե, կենսագրու-
թիւն հանդերձ վիմատիպ
պատկերան. Բտիպ, Ռոս-
տով. 25 —

Ներսիս Լաբրանցայ
մատենագրութիւնք. Վնտ. 3 —

Ներսիս Հարկալայ, չա-
փաքերականք, Վենետիկ. . 2 —

Ներսիս Հարկալայ
նամականի. Վենետիկ. . . 1 50

Նոր իրաւորան գրաբառէ
աշխարհաբառ. Մոսկովա,
1834. 4 —

Նարեկ Հ. Ղևնդարայ
Աւիշանեան, հինգ գիրք,
երկու հատորի մէջ ամփոփ-
եալ. Վենետիկ. 6 —

Նոր պատկեր իրաւորան,
խմբագրութիւն Պ. Թ. Հալ-
լանեան. Ռոստով, 1878. — 25

Շարուն աւելում, մե-
ծատառէ կաշեկազմ. Պոլիս. 4 50

Պարզեւ իրաւորան
Սարգիս Վ. Թէադորեան
Փարիզ, 1858. 1 —

Պարզաւիտ, բոճեփա,
8 գործողութիւնով. Ռոստ. 1 —

Պարսնիկան Արշաւադայ
Թովմայ Վ. Արծրունւոյ.
Պոլիս. 2 —

Պարսնիկան Էփէնցայ
Հայոյ յաղիւսակն համա-
ռօտեալի Միք. արքեպ. Եկ
Սալլանթեան. Մոսկովա. 1 —

Պարսնիկան Էփէնցայ
Եւսեբիոսի կենսաբանւոյ.
Վենետիկ. 6 —

Պարսնիկան Խրիստ-
Ե. Յեր-Արահամեան, Թե-
ոդոսիա, 1865, պատկե-
րազարդ (սակաւագիւտ). 3 —

Պարսնիկան Դարսնիկայ
Հայոյ. Վ. հատոր, հին
մատենագրութիւն Վնտ. 3 —

— Բ հատոր, նոր մա-
տենագրութիւն, Վնտ. 8 —

Պարսնիկան Հայոյ Ե.
Յեր-Արահամեան, դասա-
գիրք. Ռոստով. Երրորդ
տիպ, 24 աղգային գե-
ղաբանդակ վիմագրական
պատկերներով. 1 —

25 հատ գնողին. — 90

«Հայկական Ստ. ե"պատի Սիւն-
եացք. Մոսկովա.

Յուդիս-Լիւն Դիւզեր-
 Լոն Դիւզեր-Լիւն, որք
 Երբեք Գոմարեցան, Հ.
 Պօլ. Յովհաննէսն. Վն. 6

Ուրիշի հետազոտելու
վեց ընդարձակ հատոր.
Վենետիկ, փառակազմ, քս-
կեզոծ եւ պատկերազարդ. 40

Դեռ և, վեց ընդարձակ հա.

Սանտորինի, դուստր
Սանտորինյ աբբային Հա-
յոց, Գ. Ծեբ. Պատկան-
եան. Ռոստով . . . 50

ՍԵՐ ՀԱՅԵՐԵՆԻՅԱՆ ԹԱՌԱՐ-
ԵՐԳՈՒԹԻՒՆ 2 ԺԱՐԱՐՈՒՄ
ԺՈՎ. ՌԵՍՏԱՐՈՎ — 50
ՍԵՐԻԱԼՆԵ ԸՆԴԵՐՈՒՄԻ
ԳԱՊՈՂԻԱՐԵՆ ԵՆ ՀԱՅԵՐԵՆԻ
ԲԱՐԱԿԱՆ ՍԵՐԻԱԼԻՆԵՄԻ
Վ ԵՆՆԱ.

Սկսեալ զպարտութեան իմ
հին զգաց. Վենետիկ. . . 1 —
Սոփիէի հայախօսութիւն, 22
հատոր, Հ. Ղ. Սկիշան-
եան. Վենետիկ. 12 —
Սարգսիս-Յիսկի հին հա-
յապարտութեան, Տն. Ղարկ.
Ինքնագիր, Վենետիկ. . . . 7 —

ՁԱՆԱԶԱՆ ՊԱՅԱՆՆԵՐ.

Վարդան Մահմեդյանի զինվորական հաղթանակ . . . 1 —

Գեորգի Յովսեփ Գևորգյանի Արդու թանգարանի . . . — 25

Գեորգի Գաբրիել Արքեպիսկոպոսի Այվազիան, Ռուսում . . . — 25

03 — . 88 —

ՅԱՆՆԵՐ.

— **Исторія Монголовъ** по армянскимъ источникамъ, К. П. Патканова. Спб. 1873, выпускъ 1-й. 1 —

— — — — — выпускъ 2-й. 1 —

— **Материалы для изученія армянскихъ картъ чий**, изданіе К. П. Патканова, Спб. 1875, выпускъ I, говоръ Нахичеванскій. 1 30

— — — — — выпускъ II, мушскій діалектъ. 1 —

— **Дневникъ осады Испагана Афганами** веденный Петросомъ ди-Саргисъ Гиданенцъ, въ 1722 и 1723 г. — перев. и объясненія К. П. Патканова. Спб. 1870. 1 75

— **Исторія Монголовъ** инока Магакія XII вѣка, перев. и объясн. К. П. Патканова. Спб. 1871. 1 —

— **Армянская географія VII вѣка** по Р. Х. (присылавшаяся Моисею Херенскому), текстъ и перев. съ призокупленіемъ картъ и объяснительныхъ примѣч. изд. К. П. Патканова. Спб. 1877. 1 80

— **Драгоценные камни**, ихъ названія и свойства по понятіямъ Армянъ въ XVII вѣкѣ, К. П. Патканова. Спб. 1878. . . . 2 —

ՎԱՐՆԻՈՐ ԳԻՏԵԼԻՔ

Առաւոր քաղաքներէ գիրք
ապագայողները պէտք է Վճար-
ելիք փողը կանխիկ յուղար-
կեն. վասն զի ապագայ գիրք
ուղղորդն նամակը անպատաս-
խան կը մնայ:

Ո՛ր եւ իցէ քաղաք յու-
ղարկելու գրոց ճանապարհի
ծախքը գրատուներ կը վճարէ,
երբ պահանջած գրոց փողին
գումարը անելի լինի ՏԱՍԽ
րուր. իսկ եթէ պակաս լինի,
ամենայն ծրարի (посылка)
համար 75 կոպ. կհանուի յու-
ղարկուած գումարէն՝ իբրեւ
ծախք ճանապարհի:

Յ. Տ. - ՎՐԻ.

ՄԻՐ ՀԱՅԻՆ.

Ивану Абрамовичу
Теръ-Абрамянъ,
въ Ростовъ на-Дону.

ВЫШЕЛЪ ИЗЪ ПЕЧАТИ

и продается

Донско - Азовскій Русско - Армянскій

КАЛЕНДАРЬ

на 1889 годъ

(годъ XV),

въ которомъ, кромѣ, общекалендар-
ныхъ многочисленныхъ свѣдѣній,
помѣщены также: Новочеркасскъ и
войско Донское (историческій и гео-
графическій очеркъ); — адресъ-кален-
дарь городовъ: Ростова, Нахичевана,
Азова, Новочеркасска и Таганрога, а
также разныя объявленія.

Цѣна 50 коп., съ пересылкою 75 к.

Печатано

въ Типографіи И. А. Теръ-Абрамянъ,
въ Ростовѣ на-Дону.

ԱՄԵՆԱՅԵՆ ՏԵՂ

15

ԿՈՂԷԿ ԱՐԺԱՐ